

Iz tozda Kartonažna Ljubljana

Smo bogatejši za sedem novih stanovanjskih enot

Iz vsebine stran:

– Iz kadrovanja v tozdu Lepenka Tržič	2, 3
– Fizični obseg proizvodnje pada	3
– Polletni rezultati SOZD Slovenija papir	4
– Likvidnostna situacija v DO KTL	4, 5
– Pred referendumom za sprejem sam. sporazuma o skupnih osnovah in merilih za razporejanje dohodka in čistega dohodka	5, 6
– Prejeli smo jug. oskarja in priznanja za embalažo	6, 7
– Položen temeljni kamen za nov obrat potiskane embalaže	8
– Posebna priloga: Predlog terminologije iz področja papirno-predelovalne industrije	9, 10
– Učinkovitost zborov delavcev	11
– Izobraževanje kadrov v prodajni in nabavni operativi	12
– Pred IV. samopriskom v Ljubljani	12, 13
– Intervju z mojo babico	13, 14
– Kako smo letovali	14, 15

Zaradi pomanjkanja stanovanj na tržišču, smo se v letu 1984 odločili, da se s sredstvi, namenjenimi za nakup stanovanjskih enot nakupi nedokončana hiša od zasebnega graditelja v ulici bratov Tuma. Dokončanje in preureditev hiše z več stanovanjskimi enotami je prevzela v izdelavo Obrt oprema. Hiša, ki je bila kupljena v III. fazi gradnje, je ob prevzemu dobila s sedmimi stanovanjskimi enotami nov notranji izgled. Stanovanja so v izmeri 43 m² oziroma 38 m², štiri od teh stanovanj imajo tudi balkone. Stanovanja so lepa, sončna in opremljena s talnimi oblogami iz parketa in keramičnimi ploščicami. Ob pogledu na ta stanovanja ugotovimo, da je izdelava kvalitetnejša kot smo bili do danes vajeni ob prevzemu stanovanj od drugih gradbenih podjetij. Hiša ima tudi skupni prostor za shrambo kurjave in sedem shramb v kleti za vsako stanovanjsko enoto.

Stanovanjska hiša se nahaja v naselju individualnih hiš. Okoli hiše je travnata površina, ki si jo bodo stanovalci med seboj razdelili in si naredili vrtove.

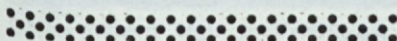
Ob razpisu stanovanjskih enot so bili opravljeni ogledi stanovanjskih razmer delavcev. Stanovanja so bila dodeljena v skladu s postopkom razpisa. Število delavcev, ki so se uvrstili na prednostno listo prosilcev za dodelitev stanovanja nam pove, da je stanovanjska problematika zaposlenih delavcev tozda Kartonažna Ljubljana še vedno pereča.

Ob razmišljanju, da se srečujemo s pomanjkanjem stanovanj in vse večji tržni ceni m² stanovanjske površine, ugotavljamo, da bodo podobne investicije s strani tozda še potrebne in zaželjene.

S. A.

Fotografije: Seme

Nova stanovanjska pridobitev tozda Kartonažna Ljubljana v ulici bratov Toma

Letošnje leto je bilo leto raznih kongresov in na vseh njih je bil tako v razpravi, kakor tudi v njihovih zaključnih dokumentih, dan velik povdarek naši bodoči kadrovske politiki. Tudi v našem Glasilu smo v predzadnji številki navedli nekaj problematike s tega področja za KTL. Prepričan sem, da bo tudi naslednji prispevek podal nekaj vzpodbudnih misli in napotkov, za potrebe kadrovanja v drugih naših tozdih, zato ga v celoti povzemamo tako, kot je bil le-ta podan v poročilu o rezultatih poslovanja v tozdu Lepenka Tržič za I. polletje letošnjega leta.

„Če strnemo nekatere vidike za področje kadrovanja lahko ugotovimo, da se situacija v pogledu pridobivanja kadrov bistveno ne menja, če gledamo primerjalno na

Kadrovanje in zaposlovanje v tozdu Lepenka Tržič

Notranje rezerve za dodatni dinar so tudi v kadrih

preteklo obdobje in prav tako tudi globalna slika ni prav nič drugačna. Pa si našo kadrovske situacijo pogledimo nekoliko podrobneje:

Število zaposlenih se nam že kar lep čas drži na številki 130. V štirih izmenah je povprečno 43% zaposlenih, v dveh izmenah okoli 34% in v eni izmeni 23% vseh zaposlenih. Ali drugače — 77% delavcev dela v izmenskem delu, kar teoretično pomeni dokaj dobro izkoriščenost naših kapacitet. Čeprav smo planirali, da nas bo do konca

leta 135 zaposlenih, smo še močno oddaljeni od te številke.

Odsotnost od dela je sorazmerno nizka, nizki so tudi bolniški izostanki, vendar nam izračun pokaže, da je potrebno letno nadomestiti cca 23 delavcev (bolniške, sestanki, porodniške, dopusti itd.). Te pa nadomeščamo s prerazporeditvijo delovnega časa. Rezultati poslovanja nam kažejo, da smo v svojih prizadevanjih in znanjih dokaj uspešni, čeprav nam izobrazbena struktura kaže prav nasprotno sliko:

STRUKTURA PO STOPNJAH ZAHTEVNOSTI

I.		II.		III.		IV.		V.		VI.		SKUPAJ	
št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%
79	60,1	1	0,77	2	1,5	28	21,5	19	14,6	1	0,77	130	100

STRUKTURA Z INTERNO PRIZNANO KVALIFIKACIJO

NK		PK		KV		VKV		NS		SS		VIS	
št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%
54	45,54	26	20	30	23,08	2	1,54	—	—	17	13,08	1	0,76

Če stopnje šolske izobrazbe analiziramo še nekoliko podrobneje lahko ugotovimo, da imamo delavci v povprečju 7 razredov osnovne šole. Kljub temu, da evidentiramo 79 delavcev s I. stopnjo zahtevnosti, moramo na žalost ugotoviti, da je v tovarni kar 41 delavcev takih, ki imajo manj kot 5 razredov osnovne šole. Po starostni strukturi naš kolektiv ni več mlad, saj je naša povprečna starost kar 37 let. To pa je dejansko resno opozorilo za v naprej, ker je kar 12% delavcev takih, ki že razmišljajo o odhodu v pokoj.

Gibanje zaposlovanja oziroma gibanje kadrov v preteklih letih nam kaže, da je le-to sorazmerno majhno, da je bilo zaposlovanje neracionalno in da se niti odlivi niso v celoti nadomestili. Velik delež v odlivu delavcev imajo prav upokojitve. Drugih odlivov v zadnjem obdobju skoraj ni, kar kaže na to, da tozdu Lepenka le zagotavlja visoko stopnjo materialne in socialne varnosti.

Odlivom kadrov pravimo z drugo besedo tudi fluktuacija, ki pa se deli na subjektivno in objektivno. Objektivna fluktuacija pomeni: upokojitve, odhod v JLA — subjektivna pa vse ostale odlive. Subjektivna fluktuacija pa je lahko pozitivna in negativna. Pozitivna ni, in jo tudi ni pričakovati. Negativna pa je v TOZD-u latentna in nam daje in mora dati mnogo razmišljanja. Gotovo ni potrebno posebej poudarjati, da nismo v rožnati situaciji glede pridobivanja kadrov, saj lastnih kadrovske vire skorajda nimamo. Čeprav se je ponudba delovne sile močno po-

večala, žal ugotavljamo, da le-ta ni primerna našim zahtevam.

Kljub aktivnostim na osnovnih šolah, se je na razpisane štipendije do sedaj javil samo en kandidat za program papirniškega tehnika in štipendijo smo tudi dodelili.

Kje je jedro ukrepov in smeri ukrepanja nam pove podatek, da od letnega priliva okrog 190 učencev iz tržiških osnovnih šol večina nadaljuje s šolanjem. Torej je v tem pogledu stvar popolnoma jasna. In rešitev? Večkrat je bila že povedana politika, ki jo moramo voditi, da si bomo situacijo na tem področju izboljšali. Pa vseeno ponovimo še enkrat temeljne usmeritve:

— produktivno in selektivno zaposlovanje glede na to, da nam bodo pogoji gospodarjenja tudi v naslednjih letih narekovali racionalno zaposlovanje,

— dodatno zaposlovanje bo vezano na strokovno tehnične naloge, dodatno in nadomestno pa na proizvodno tehničnih delih,

— zagotavljanje lastnih virov s štipendiranjem od II. stopnje zahtevnosti naprej, pri tem pa kot nujno upoštevati zamenljivost poklicev,

— na minimum bomo zmanjšali tako imenovani "mehanski priliv" delavcev, ob tem bomo zagotavljali minimalne standarde,

— načrtno bomo morali zaposlovati pripravnike s III., IV. in V. stopnjo zahtevnosti, pri tem pa upoštevati zamenljivost poklicev,

— postopno okrepiti kadrovske vire,

— z notranjimi ukrepi vzbuditi interes do izobraževanja ob delu in usposabljanju,

— interno usposabljanje v smislu horizontalnega napredovanja, kot pogoj za vertikalno napredovanje,

— ob zagotovljenih podlagah smiselno premeščati po kadrovske kriterijih (znanje, usposabljanje, prizadevanost, praktične in druge primernosti ter željah posameznikov in potrebah kolektiva).

Tako opredeljeno politiko pa moramo in bomo lahko realizirali le s pravočasnimi in pravičnimi ukrepi, h katerim pa lahko mnogo prispeva sleherni član kolektiva.

Še na nekaj posebnosti bi veljalo opozoriti, ki nam tako opredeljeno politiko in ukrepanje kaj hitro postavijo v pat pozicijo.

Prav gotovo je smiselno racionalno in seveda produktivno zaposlovanje kadrov, toda to pomeni da:

— na ta način ne izpostavljammo kadrovske konkurence in ne vzbujamo tekmovalnega duha,

— ukrepi (za izkoristek delovnega časa, za discipliniran odnos do dela itd.) nimajo efekta, saj kadrovske premiki praktično niso mogoči, ker ni rezerv,

— ker ni konkurence omogočajo določeno stopnjo ležernosti, brezbriznosti, nezainteresiranosti, itd.

Odločitev o teh vprašanih in zaposlovanju pa je vedno vprašljiva in težka. Drugo, kar nam je v vsakdanjih razgovorih vroča tema, so prav gotovo osebni dohodki, kot edini in zveličavni motiv za boljše delo in večjo prizadevanost. Vendar preradi pozabljammo, da nam samo dohodek omogoča osebne dohodke. Prav gotovo je v ekonomsko težkih časih, kot so dandanašnji res, da je osebni dohodek res verjetno edini motiv. Pravimo, da vsi delamo za to, da zaslužimo. Roko na srce, do določene meje, da si zagotovimo varnost, je to res. Ko pa ta prag prestopimo pa se ta motiv razen na normiranih delih, zmanjša ali pa ga sploh ni, oziroma ne nastopa več kot motiv za boljše delo. Tedaj pa nastopijo drugi motivi: po afirmaciji, po napredovanju, višji pozicijski status itd. pri tistih, ki so po lastnostih pozitivisti. Pri negativcih pa se pokaže druga stvar: ležernost, zadovoljnost s samim seboj, čim racionalnejše preživeti 8 ur pa zelo težko kaj več, neobjektivne zahteve in negativni konflikti, širjenje neresnic in obrekovanj z željo, da se odvrne pozornost drugam in da se potem to obravnava kot glavna tema in problematika v neformalnih debatah in potem pogosto tudi na organih upravljanja.

O teh dilemah smo do sedaj verjetno premalo razmišljali, so pa pomembne za odločanje na vseh rav-

(nadalj. na 3. str.)

Odprema proizvodov iz sive lepenke za izvoz

neh, da pa je to res, nam kaže podatek, da subjektivne fluktuacije ni. Z ozirom na to, da smo razmeroma majhen kolektiv, je sorazmerno težko zagotavljati razvoj pozitivnih motivov in je zlasti za vertikalno napredovanje malo možnosti. Torej bi se v našem primeru morali posluževati tudi vertikalnega napredovanja, kar pa ni enostavno zaradi tipično človeških razlogov in ne nazadnje zaradi predpisov. Ne bi pa na to smeli pozabiti, ko ugotovimo, da OD ne predstavlja več motiva za boljše delo in

tudi ne takrat, ko je OD edini motiv. Seveda pa nam ukrepanje v tej smeri omogoča le predhodno opredeljena in nakazana politika kadrovanja in zaposlovanja. Razmišljanja in kritične misli nas ne smejo deprimirati, saj rezultati kažejo na zanesljiv vzpon. Da nam notranje rezerve pomenijo dodatni dinar ni parola kar tako, ampak je to neizpodbitno dejstvo. Torej tudi v kadrih oziroma delovni sili, ki je nosilec celotne produkcije. Ugotovitev, da notranjih kadrovskih potencialov nimamo zadosti

izkoriščenih, je točna in ni nova. Nekako pa ne znamo prav zastaviti zadev za pravilni kolotek. Prav tako bomo to reševali in lahko rešujemo le v daljšem obdobju. Pravilno usmerjene samoiniciativnosti, profilov kadrov do reševanja problemov ni — seveda z izjemami. Prepogosto se stvari zreducirajo na zahteve, malo pa je pripravljenosti, profilov kadrov do reševanja zahtev, znanja in poslušanja. Rešitve temeljijo na znanju in hontenju. Časi, ko smo do večjega dohodka prispeli zgolj in samo z de-

lavnostjo so že mimo, čeprav še vedno osnovni pogoj. Naša še uspešnejša pot je, prav gotovo v izrabi in aktiviranju znanj, torej se je smiselno pri vsakodnevnih ravnanjih tako tudi odločati."

Mnenja sem in kot dolgoletni kadrovski delavec tudi prepričan, da nam le tako gledanje na našo kadrovske bodočnosti lahko omogoči hitrejši in uspešnejši napredek, pa makar to tudi ni nekaterim všeč.

Milan Seme

Kako smo poslovali

Fizični obseg proizvodnje pada

Za oba "dopustniška" meseca julij in avgust velja ugotovitev, da se je v tem času fizični obseg proizvodnje zelo zmanjšal, nekaj na račun dopustov in manjših odjemov naših kupcev, še več pa zaradi slabše notranje organiziranosti v času velikih odsotnosti. So primeri, ko smo dokaj na pamet zaposlovali dijake in študente, pa še za redno zaposlene delavce ni bilo dovolj dela. Prav pomanjkanje ustreznih naročil je eden izmed razlogov, da je fizični obseg pod planom, po drugi strani pa kasnimo tudi z nekaterimi naročili, katerih rok dobave je že zdavnaj potekel. Ne le zamujeni roki, tudi vedno več reklamacij s strani pomembnih kupcev, vse to vpliva na nizek fizični obseg in temu sledi še slab finančni rezultat.

Konkretno že znane številke za osemesečno poslovanje za DO KTL kažejo, da znaša fizični obseg 61.828 t izdelkov, kar pomeni, da zaostajamo za dinamičnim planom za 601 t ali za 1 %, za lansko osemesečno proizvodnjo pa za 122 t.

Kartonaža Rakek je pod dinamičnim planom za 212 t, upoštevati pa moramo da delajo mesečno okrog 100 t Blenka, kjer je treba opraviti le eno fazo proizvodnje, to pa pomeni, da se dela precej manj kot kažejo podatki.

Pri proizvodnji lepenke in papirja v Lepenki Tržič znaša presežek nad dinamičnim planom 168 t, verjetno pa bi bil presežek še večji, če bi ne bilo znanih težav pri preskrbi zadostnih količin papirnih odpadkov.

Valkarton Logatec presega dinamični plan za 372 t po zaslugi zelo povečane prodaje plošč iz valovitega kartona, medtem ko so embalaže naredili za 2.262 t manj kot je dinamični plan, zaradi zmanjšanja naročil ter prodora konkurence.

Kartonažna Ljubljana ima v osmih mesecih za 1.447 t zaostanka za planom in sicer v DE-10 za 679 t, v DE-20 za 600 t in v DE-30 za 168 t. Za vse tri delovne enote so pridobivali v prodaji naročila za sproti, kajti konkurenca na jugoslovanskem trgu predvsem na

področju potiskane embalaže je zelo močna, naročila so dokaj razdrobljena, roki dobav so največkrat kratki, pa tudi dogovarjanje med prodajno operativno in tozdi poteka dvotirno, ker zasledujemo vsak svoje cilje. Dejstvo pa je, da izgubljam tržne deleže, ki si jih prisvaja konkurenca.

Papirna konfekcija je pod dinamičnim planom za 84 t in to zaradi tega, ker je proizvodnja v

juliju in avgustu potekala v eni izmeni.

Jelplast zaostaja za dinamičnim planom za 37 t, to je za več kot eno enomesečno proizvodnjo. Oskrba z naročili se izboljšuje, odpraviti pa je treba še vse druge pomanjkljivosti.

Presežek Kuverte nad planom je 48 t, vendar bo ob bližajoči se ustavitvi proizvodnje zaradi montaže dveh novih kuvertnih avtomatov ta razlika verjetno skopnela.

Tudi Embalažni servis je za 18 t pod planom v glavnem zaradi do-

pustniškega časa, ko so tudi kupci omejili nakupe.

Velik presežek 538 t izkazuje Tika in je edini izmed naših "valovitarjev", ki plan presega in ima dovolj ustreznih naročil.

Sigma presega svoj dinamični plan za 71 t, kar kaže na to, da imajo naročil dovolj.

V osmih mesecih znaša fakturirana realizacija 22.641.500.000 din in je za 2 % pod planirano fakturirano realizacijo iz dinamičnega plana. Poglavitni vzroki za odstopanje so trije: nižji fizični obseg proizvodnje, nedosežene planske prodajne cene in nižji tečaj USA \$ pri fakturirani realizaciji izvoza. Dinamičnega plana fakturirane realizacije niso dosegli v Kartonaži, Valkartonu — predelava, vse tri DE v Kartonažni in Jelplast.

Proizvodnja plošč iz valovitega kartona znaša 27.430 t in je za 1 % večja od lanskega leta in za 3 % nižja od dinamičnega plana. Bistveno manjši je bil odjem plošč v predelavi Valkarton, v Kartonaži in embalažnem servisu, štiri krat več kot smo planirali pa smo prodali drugim delovnim organizacijam in nekaj več smo tudi izvozili.

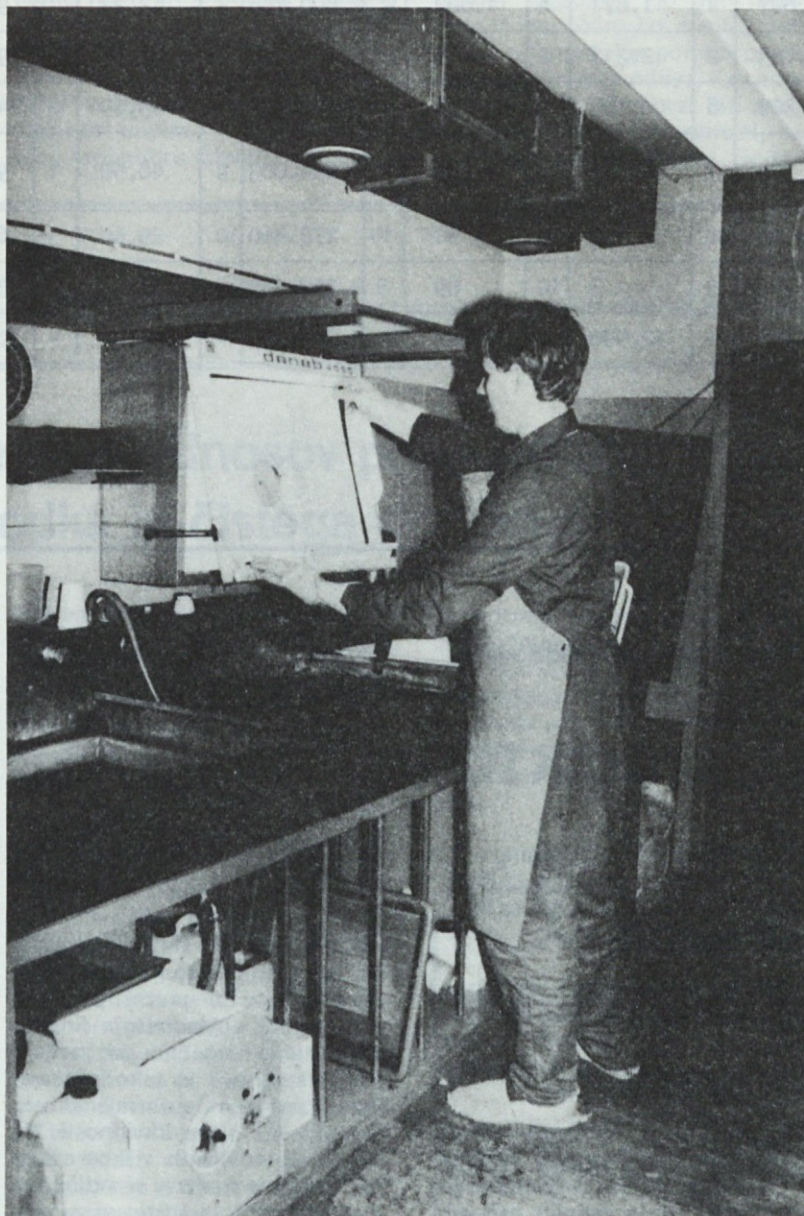
Izkoristek materiala znaša 87,8 % za prvih osem mesecev in je pravzaprav že leta bolj ali manj nespremenjen. Dosežen izkoristek je za 1 % boljši od lanskoletnega in prav tako od planiranega.

Fizična produktivnost dela za osem mesecev znaša 24,07 kg/h, to pa je v primerjavi z enakim obdobjem lani za 2 % več in v primerjavi s planom za 1 % manj. Na povečanje produktivnosti je ob enakem fizičnem obsegu vplivala za 2 % manjša poraba ur vloženega dela. Razen Kartonažne, Jelplasta in Embalažnega servisa so vsi ostali produktivnost povečali.

Konvertibilni izvoz znaša USA \$ 2.389.026 in je za 20 % večji od dinamičnega plana, vendar pa je že nižji od lanskih osmih mesecev za 6 %. Precej pod planom je izvoz v Kartonaži, kjer je izpadel izvoz v Grčijo in v Valkartonu.

Klirinški izvoz znaša 690.798 CL \$ in je za 19 % pod planom in za 40 % nižji od lanskoletnega.

J. B.

Matjaž Detela iz tozda Kartonažna pri kontroli kvalitete filmov

Kakšni so bili polletni rezultati SOZD Slovenija papir

SOZD Slovenija papir predstavlja jo:

- Papirnica Vevče,
- Tovarna papirja in celuloze Đuro Salaj Krško,
- Sladkogorska tovarna papirja Sladki vrh,
- Tovarna dokumentnega in kartnega papirja Radeče,
- Papirnica Količevo,
- KTL Ljubljana,
- Papirografika Ljubljana,
- Rudnik kaolina in kalcita Kamnik,

- DO za zbiranje sekundarnih surovin Kneževac Beograd,
- delovna skupnost skupnih služb SOZD.

Na osnovi polletnih bilanc delovnih organizacij je bil sestavljen skupni pregled finančnega rezultata SOZD Slovenija papir v I. polletju 1986. Iz primerjave poslovnih rezultatov posameznih članic SOZD Slovenija papir lahko sklepamo, da je SOZD Slovenija papir v I. polletju 1986 poslovala zadovoljivo. Največji problem

SOZD-a je obdržati dosežen nivo izvozne realizacije iz lanskega obdobja. V priloženi preglednici so prikazani nekateri podatki o poslovnih rezultatih posameznih članic iz katerih so razvidni relativni odnosi med njimi.

Po obsegu poslovanja (realizacija) smo šele na četrtem mestu, po ustvarjenem dohodku in sredstvih za reprodukcijo pa na drugem mestu.

Čeprav izgleda, da nismo najbolj produktivni, saj smo po ustvarjenem dohodku šele na šestem mestu, pa znamo obračati poslovna sredstva ker smo po tem kazalcu na drugem mestu.

Iz podatkov v preglednici je razvidno, da se DO KTL obnaša zelo

gospodarno saj je druga po deležu akumulacije v dohodku vendar gre to delno tudi na račun osebnih dohodkov kjer smo na šestem mestu.

Iz originalnega poročila pa smo poleg ugodnih ugotovitev razbrali lahko še dinamiko rasti teh kazalcev, kjer se je primerjal doseženi letošnji rezultat z lanskoletnim, tu pa smo bili v DO KTL bolj počasni pri vseh navedenih kazalcih.

Deloma pa je temu v opravičilo treba dodati dejstvo, da so bili naši lanskoletni rezultati praviloma višji od ostalih, zato so indeksi primerjav manjši.

Drago KOROŠEC

Delovna organizacija - članica SOZD	CELOTNI PRIHODEK v mio din	R A N G	DOHODEK v mio din	R A N G	AKUMULAC. + AMORTIZ. v mio din	R A N G	ŠTEVILO ZAPOSLJEN. dejansko	R A N G	DOHODEK NA DELAVCA v din	R A N G	DOHODEK NA PUPS* v din	R A N G	NETO OD NA DELAVCA v din	R A N G	DELEŽ IZVOZA v %	R A N G	DELEŽ AKUMUL. v DOHOD. v %	R A N G
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
ĐURO SALAJ Krško	26.403	1	5.977	1	3.719	1	2.295	2	2.604.231	4	12,19	9	105.405	4	19,94	2	31,55	3
SLADKOGORSKA Sladki vrh	24.737	2	4.702	3	1.958	3	2.405	1	1.995.012	8	20,57	5	102.884	5	21,65	1	21,09	6
PAPIRNICA Vevče	23.609	3	2.804	6	1.153	6	1.377	4	2.097.576	7	17,61	6	120.323	3	12,57	4	14,05	7
TOVARNA DOKUM. IN KART. PAPIRJA Radeče	9.726	6	2.863	5	1.785	5	931	6	3.046.508	2	29,45	4	120.777	2	11,30	5	28,11	5
PAPIRNICA Količevo	11.889	5	2.897	4	1.871	4	1.002	5	2.890.786	3	13,23	7	97.191	7	12,95	3	29,20	4
KTL Ljubljana	18.096	4	4.763	2	2.217	2	2.173	3	2.191.788	6	30,45	2	98.873	6	5,44	6	31,85	2
PAPIROGRAFIKA Ljubljana	9.646	7	369	8	199	7	83	8	4.440.783	1	13,19	8	148.215	1	0,14	7	52,25	1
RUDNIK KAOLINA IN KALCITA Kamnik	778	8	396	7	85	8	282	7	1.404.003	9	48,50	1	96.024	8	-	-	11,14	8
DO KNEŽEVAC Beograd	159	9	39	10	6	9	50	10	778.460	10	29,60	3	61.733	9	-	-	9,81	9
DSSS SOZD	200	10	153	9	3	10	69	9	2.212.159	5	51,75	-	150.108	-	-	-	-	-
SKUPAJ SOZD	125.243	-	24.936	-	12.996	-	10.627	-	2.346.351	-	17,94	-	106.118	-	13,75	-	26,76	-

* PUPS..... povprečno uporabljena poslovna sredstva

S predčasnimi viškom finančnih sredstev smo se predhodno pripravili na financiranje izgradnje MP-3

Likvidnostna situacija v DO KTL

Glede na to, da sem zaposlena v DSSS DO KTL, industrija papirja in embalaže Ljubljana šele od junija bom poskušala prikazati likvidnostno situacijo v zadnjem obdobju t. j. od junija dalje. Za osvežitve spomina bi navedla, da v okviru delovne enote "posebna finančna služba", ki je sestavni del področja Načrtovanje in spremljanje tekočega gospodarjenja, vršimo plačilni promet za naslednje temeljne organizacije DO KTL:

TOZD Kartonaža Rakek,
TOZD Lepenka Tržič,
TOZD Valkarton Logatec,

TOZD Kartonaža Ljubljana,
TOZD Papirna konfekcija Ljub.,
TOZD Jelplast Kamna gorica in
DSSS ter združeni račun.

Ostali tozdi opravljajo vse poslovanje v zvezi s financami sami, razen v izjemnih primerih, ko gre npr. za posredovanje pri najemu dolgoročnih kreditov itd.

Če govorimo o likvidnostni situaciji gledano na nivoju delovne organizacije, potem lahko zanesljivo trdimo, da v zadnjih mesecih (junij, julij, avgust) ni bilo posebnih problemov v zvezi z zagotavljanjem potrebnih finančnih sredstev, tako za nabavo promaterialov, ki so nujno potrebni za nemoten reprodukcijski proces, kot tudi za poravnavo ostalih obveznosti iz dohodka (osebni dohodki, odplačila anuitet, plačila obresti, stanovanjska vezava ipd.).

Obvladovanje finančnih tokov (prilivi in odlivi) je osnovna naloga posebne finančne službe in poudariti moramo, da to nalogo vestno opravljamo. Že precej časa, se prav zaradi obvladovanja finančnega stanja mesečno pripravljamo plani likvidnosti za tekoči mesec. Prav v zadnjem času uvajamo celo desetdnevne plane likvidnosti. Na osnovi ugotovljenih viškov oziroma manjkov sredstev se odloči za dodatne odlive sredstev - za promateriala v kolikor je to potrebno, ali pa za plasmaje sredstev.

Viške sredstev namreč lahko plasiramo iz delovne organizacije v gospodarstvo z visoko obrestno mero. V kolikor nastajajo manjki pri financiranju tekočih obveznosti seveda moramo najti najustreznejši in čim cenejši vir. Pri tem ne smemo pozabiti, da je situacija mnogo lažje obvladljiva prav iz razloga, da posamezni tozdi, ki imajo viške sredstev le te združujejo na nivoju delovne organizacije. Tozdi, ki imajo manjko sredstev pa se zadolžujejo na združenem računu. Tako prihaja do medsebojnih finančnih odnosov najprej na nivoju delovne organizacije, šele v primeru manjka za celo DO ali viška sredstev za celo DO, pa se dodatno najemajo ali plasirajo sredstva. Če ne bi imeli združevanja na nivoju delovne organizacije, bi bila

(nadalj. na 5. str.)

finančna situacija za posamezne tozde — tako imenovane negativce — velikokrat kritična, saj bi težje pridobili manjkajoča sredstva (več administriranja) in še z višjo obrestno mero. Ker so to predvsem tozdi, katerih uspešnost poslovanja je slabša, bi to pomenilo, da bi bila še slabša. Pomanjkanje finančnih sredstev pomeni, da se mora tozdi kratkoročno zadolževati, da lahko poravnava vse svoje obveznosti. To ima, pri današnji stopnji obresti od kratkoročnih kreditov, za posledico vedno večjo obremenitev dohodka in s tem dodatno slabšanje reprodukcijske sposobnosti.

Vodja posebne finančne službe Tina Nastran, dipl. oec.

Dobra likvidnostna situacija cele delovne organizacije KTL v zadnjem času je rezultat razmeroma dobrih rezultatov poslovanja, dobre izterjave, zmanjšanja nabav repromateriala za potrebe proizvodnje in najetja kreditov za selektivne namene s skoraj polovico nižjo obrestno mero od obrestne mere za kratkoročne kredite (44 % napram 70 %). Krediti za selektivne namene pri naši delovni organizaciji so krediti za pripravo proizvodnje za izvoz in izvozni krediti. Omenjeni krediti se v prejšnjem obdobju niso veliko najemali, bodisi zaradi obrestne mere ali pa drugih razlogov. V mesecu juniju, zlasti pa v juliju smo selektivnih kreditov dodatno najeli v višini 235 milijonov din. Banka nam je, glede na njihovo politiko omogočila, da smo najeli celo kredite za pripravo proizvodnje za izvoz na klirinško področje, ki ga do sedaj ni bilo možno najeti. To

kaže na to, da ima banka dovolj likvidnih sredstev, ki jih lahko plasira v obliki kreditov, ki so izven bančnega limita. Z najetjem poceni virov financiranja sredstev (kreditov z nižjo obrestno mero), delno celo vplivamo na izboljšanje reproduktivne sposobnosti (ustvarjamo pozitivne obresti in s tem boljšamo rezultat poslovanja).

V zadnjih treh mesecih smo mesečno ustvarili višek sredstev, ki ga bomo rabili pri izločanju sredstev za investicijo (kumulativno približno 900 milijonov dinarjev). Znano je namreč, da je investicija MP-3 v teku in da bo potrebno lastni del sredstev najkasneje v mesecu septembru izločiti. Ker bi se

ob enkratnem izločanju finančna situacija močno poslabšala, smo se predhodno pripravili na omenjeni način. Poudariti velja, da bomo to investicijo lahko financirali ob izredno skrbnem planiranju likvidnosti za naslednje mesece. To pa bo možno le ob usklajenem sodelovanju zlasti s komercialo (prodaja, nabava) in tudi ostalimi službami. Vire sredstev smo namreč zagotavljali tudi z izdajanjem lastnih menic za poravnavo blaga z rokom zapadlosti do treh mesecev. V tem času bo menice potrebno odkupiti, kar pomeni precej več gotovinskega odliva. Kot eden možnih virov, bi moral biti priliv sredstev od meničnih obresti, zaračunanih našim kupcem. Očitno

je to področje, kjer bo potrebno vložiti mnogo truda, saj je povprečno stanje terjatev iz naslova meničnih obresti v zadnjih treh mesecih (maj, junij, julij) 209 milijonov din. Od tega je neizterjanih obresti iz leta 1985 približno 70 milijonov din, kar pomeni 31,6 % vseh meničnih obresti plačanih v letu 1985. (Absolutni znesek je 221 milijonov din). Plačanih meničnih obresti v letošnjem letu do konca julija je bilo 128,6 milijonov dinarjev. Številke nam povedo, da smo tej vrsti prihodka posvečali premalo pozornosti. Situacija glede neporavnanih obveznosti iz naslova meničnih obresti je precej različna po posameznih tozdih, odvisno pač od tega kakšni so kupci in kako so poravnali svoje obveznosti (gotovinsko ali menično). Kljub temu, da relativni delež plačil z menicami v celi DO KTL pada, absolutna vrednost obresti narašča. Komercialna služba bo morala, s pomočjo financ, posvetiti problemom meničnih obresti vso pozornost, če bomo hoteli čim več izterjati neporavnane obveznosti kupcev. S tem si bomo izboljšali ne samo likvidnost, pač pa tudi akumulativnost.

Zaključimo lahko, da bo potrebno kljub temu, da zaenkrat ni nobenih problemov z zagotavljanjem finančnih sredstev potrebnih za nemoten reprodukcijski proces, v bodoče še več pozornosti posvečati prav racionalnemu koriščenju in sprotne pridobivanju sredstev, saj bomo s tem situacijo glede rezultatov poslovanja samo izboljšali.

Tina Nastran, dipl. oec.

Centralni delavski svet je določil predlog Samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za razporejanje dohodka delovne organizacije

Samoupravno urejanje odnosov pri planiranju, ugotavljanju in razporejanju dohodka in čistega dohodka

O družbenem dogovoru, ki ureja odnose pri pridobivanju in delitvi dohodka v republiki Sloveniji, smo že pisali v eni izmed predhodnih števil Glasila.

V skladu z dogovorjenimi skupnimi osnovami in merili v republiki, smo dolžni opredeliti način urejanja razporejanja dohodka in čistega dohodka tudi znotraj delovne organizacije, oziroma v vsaki temeljni organizaciji. Interventni zakon o začasnih prepovedi razpolaganja z delom družbenih sredstev za osebne dohodke, skupno porabo delavcev in za določene poslovne stroške za leto 1986 iz junija tega leta, pa nas še dodatno obvezuje po ureditvi in usklajitvi odnosov s področja razporejanja dohodka in čistega dohodka, saj je potrebno ob predložitvi periodičnega obračuna za obdobje januar-september 1986 dostaviti službi družbenega knjigo-

vodstva mnenje komisije Samoupravnega sporazuma dejavnosti o usklajenosti samoupravnih splošnih aktov delovne organizacije s sporazumom dejavnosti. Če delovna organizacija ne bi uskladila samoupravnega splošnega akta s sporazumom dejavnosti oziroma družbenim dogovorom, ne sme razpolagati z družbenimi sredstvi za izplačevanje čistih osebnih dohodkov nad zneskom, ki ga določa zvezni interventni zakon.

Obveznost in pravico, da si delavci samoupravno uredimo odnose pri planiranju, ugotavljanju in razporejanju dohodka in čistega dohodka v naši delovni organizaciji, smo vzeli z vso resnostjo in odgovornostjo. O skupnih osnovah in merilih s področja razporejanja dohodka bomo delavci razpravljali ob koncu tega in začetku prihodnjega meseca na podlagi predloga samoupravnega

sporazuma, ki ga je določil centralni delavski svet na svoji zadnji seji. Zaradi lažjega in boljšega razumevanja zahtevnega a zelo pomembnega področja kot je delitev dohodka, povzemamo v nadaljevanju bistveno vsebino tega akta.

S skupnimi osnovami in merili za samoupravno urejanje odnosov pri planiranju, ugotavljanju in razporejanju dohodka in čistega dohodka si bomo prizadevali za uresničevanje naslednjih ciljev:

(nadalj. na 6. strani)

**Referenduma
o sprejemu sam. sporazuma
23. oktobra
se bomo polnoštevilno
udeležili**

— razporejanje dohodka in čistega dohodka v skladu z družbenimi usmeritvami;

— ustvarjanje pogojev za doseganje večjega dohodka in izboljševanje osebnega in družbenega standarda delavcev;

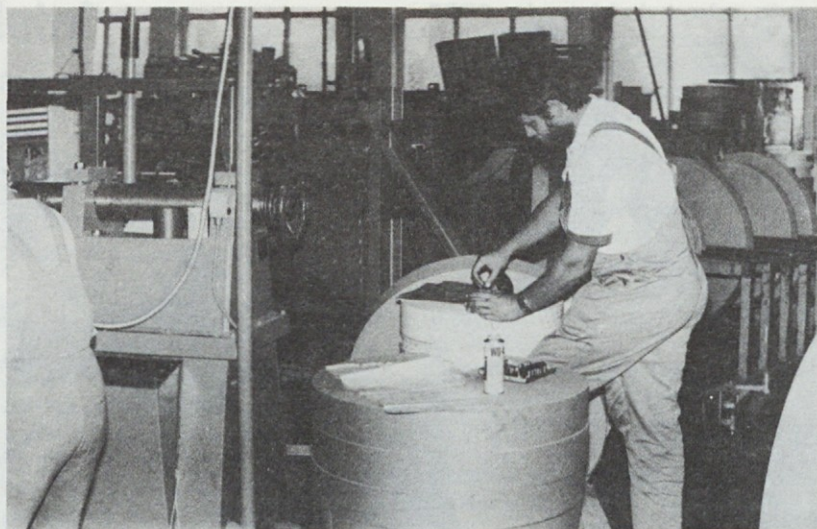
— doseganje odvisnosti sredstev za osebne dohodke in skupno porabo delavcev od rezultatov poslovanja.

Pogoje in ukrepe za povečanje dohodka, obseg dohodka in razmerja v razporejanju dohodka in čistega dohodka bomo na podlagi analiz in ocen pogojev za pridobivanje dohodka določali v planskih aktih. Pri tem pa bomo upoštevali, da se bo del čistega dohodka za osebne dohodke in skupno porabo delavcev oblikoval v odvisnosti od doseženih rezultatov upravljanja in gospodarjenja.

V predlaganih skupnih osnovah in merilih opredeljujemo tudi mejno raven uspešnosti temeljne organizacije. Pravimo, da temeljna organizacija posluje z večjimi motnjami, če ne ustvari vsaj minimalnega dohodka. Tega pa ustvari, če z njim lahko pokrije:

— z zakonom in pogodbami določene ter s samoupravnimi sporazumi dogovorjene obveznosti;

— oblikovanje sredstev za osebne dohodke na ravni družbeno dogovorjene vrednosti enote enostavnega dela

Tomo Hutter iz tozda Kartonažna — električar pri popravilu stroja

— ter najmanjša sredstva za akumulacijo, da zadoščajo za pokrivanje minimalnih z zakonom določenih rezerv ter pokrivanje obveznosti iz poslovnega sklada.

Potem, ko temeljna organizacija iz dohodka poravnava vse zakonske, pogodbene, samoupravne in druge obveznosti, ki se neposredno poravnajo iz dohodka, ji ostane čisti dohodek. Čisti dohodek razporejajo za naslednje namene:

— za osebne dohodke in skupno porabo;

— za izboljševanje in razširjanje materialne osnove dela;

— za ustvarjanje in obnavljanje rezerv.

Del čistega dohodka za izboljševanje in razširjanje materialne osnove dela ter za obnavljanje in ustvarjanje rezerv predstavlja akumulacijo temeljne organizacije.

Del čistega dohodka za čiste osebne dohodke, obveznosti za zadovoljevanje skupnih in splošnih potreb, ki se krijejo iz osebnega dohodka ter sredstev za neposredno skupno porabo delavcev predstavlja po tem sporazumu bruto osebni dohodek.

Pri planiranju in razporejanju čistega dohodka na del za osebne dohodke in skupno porabo ter del za akumulacijo bomo poleg globalnih proporcij upoštevali uspešnost delovne organizacije v primerjavi z uspešnostjo udeleženk samoupravnega sporazuma dejavnosti. Z določenim kazalniki uspešnosti gospodarjenja kot so:

— dohodek na delavca,

— akumulacija na povprečno uporabljena poslovna sredstva,

— dohodek glede na povprečno uporabljena poslovna sredstva in drugimi bomo ugotavljali, ali posluje povprečno, manj ali bolj uspešno od sorodnih organizacij združenega dela (udeleženk sporazuma dejavnosti). Od nivoja uspešnosti in učinkovitosti gospodarjenja pa bo odvisen nivo sredstev za osebne dohodke in skupno porabo.

Nov pojem, ki se nam pojavlja s tem sporazumom, in ki pomeni drugačen pristop k planiranju, je vrednost enote enostavnega dela. To je ena izmed družbenoekonomskih podlag pri planiranju dohodka in obsega sredstev za osebne dohodke in skupno porabo. Je izhodišče za sprejemanje ukrepov za doseganje dohodka, ki bo omogočil oblikovati sredstva za osebne dohodke in skupno porabo v višini, ki zagotavlja zadovoljevanje osebnih potreb delavcev na ravni družbeno dogovorjene vrednosti enostavnega dela.

D. M.

Ob podelitvi letošnjih jugoslovanskih Oskarjev in priznanj za embalažo

Za posebne napore in zasluge pri razvoju napredka embalaže smo prejeli posebno priznanje

Že v prejšnji številki našega Glasila smo na kratko seznanili bralce o velikem uspehu, ki ga je dosegel naš delovni kolektiv na 5. mednarodnem sejmu za embalažo, teh-

niko pakiranja, marketing in skladiščenje blaga — INPAK 86 v Gornji Radgoni.

Poleg dveh prejetih jugoslovanskih Oskarjev za embalažo 1986 od skupno 20 podeljenih, je bil naš prispevek tudi pri nagradni embalaži z oskarjem za "celovito prodajno embalažo KIWI — eksotičnega likerja proizvajalca "DANA" tovarna rastlinskih specialitet in destilacije iz Mirne", ki je bila tiskana v naši temeljni organizaciji Kartonažna Ljubljana.

Vsekakor pa je bilo podano večje priznanje KTL tudi za kvaliteto šestih jugoslovanskih priznanj za embalažo 1986 od skupno 19 podeljenih.

Vse to je upoštevala tudi posebna strokovna žirija, ki je odločala o podelitvi oskarjev in priznanj v sestavi:

predsednik: prof. dr. ing. France Cegnar, Ljubljana

sekretar: Rika Germ — Metlika, dipl. oec., Ljub.

člani: prof. dr. ing. Vlasti-

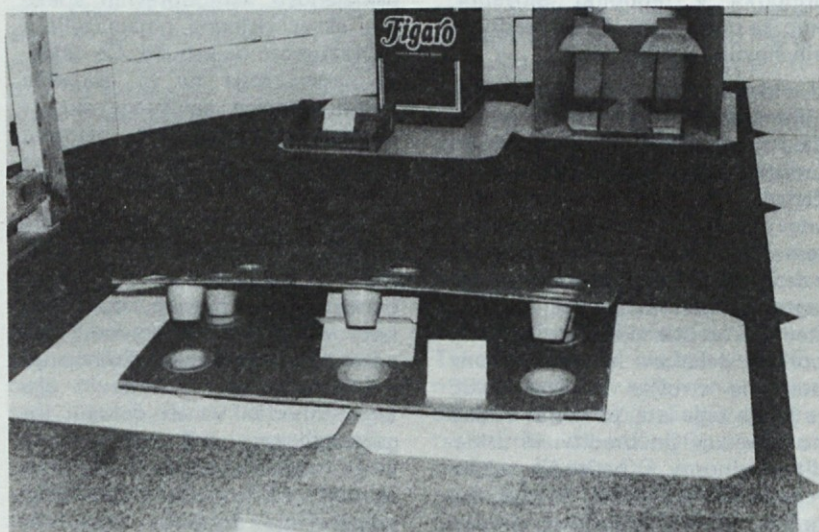
mir Crnčević, Beogr.
A. Plesternjak, dipl. ing
prof. dr. ing. Milivoj Curaković, Novi Sad

dr. ing. Ante Rodin, Zagreb
mr. oec. Mile Gregorič, Ljubljana
Saša Mahtig, dipl. ing. arch., Ljubljana
ing. arch. Anica Žula, oblikovalec, Radenci,

ki je na zaključni seji tudi sklenila, da za posebne napore in zasluge pri razvoju napredka embalaže predlaga upravi sejma, da pode-

Priznanje smo prejeli tudi za blister karton za barvice EDIGS ROMI

Jugoslovansko priznanje za embalažo 1986 smo prejeli za paletu 800 x 1200 mm z oporniki iz plastike

li priznanje za sodelovanje pri natečaju jugoslovanski OSKAR za embalažo naslednjim organizacijam:

na osnovi kriterijev:

- število prijavljenih modelov
- število doseženih oskarjev
- število doseženih priznanj
- splošni vtis vzorcev
- vrednost dokumentacije

1. KTL Ljubljana
2. ISKRA COMMERCE Ljubljana
3. ISTRAGRAFIKA Rovinj
4. POMURSKI TISK Murska Sobota

To prejetu priznanje nam mora vsekakor biti vzpodbuda, da na tem področju razvoja naše delovne organizacije naredimo mnogo več kot dosedaj. Naj iz prikaza podanih utemeljitev za podelitev oskarjev naši DO KTL sprožimo še večjo zainteresiranost med delavci za nadaljnje uspešno delo na tem področju.

Transportna in prodajna zloženka "Droga" Portorož KTL tozđ kartonaža Rakek

Zloženka iz troslojnega valovitega kartona je transportna embalaža izdelana iz dveh delov, omota in odprte škatle. Konstruktorska zasnova je svojstvena in opravičljiva, ker je zasnovana tako, da opravlja dve funkciji. Na poti do kupca je transportna embalaža, v trgovini jo z upogibom ene stranice spremene v reklamno prodajno polico. Učinkovitost povečuje kvaliteten tisk na beli osnovi. Razumljivo in preprosto oblikovane glavne tiskane površine še posebej poudarjajo kvaliteto izdelka.

Konstruktor: Milan Bučan, KTL

Oblikovanje: Razvojni oddelek "Droga" Portorož

Proizvajalec: KTL TOZD Kartonaža Rakek

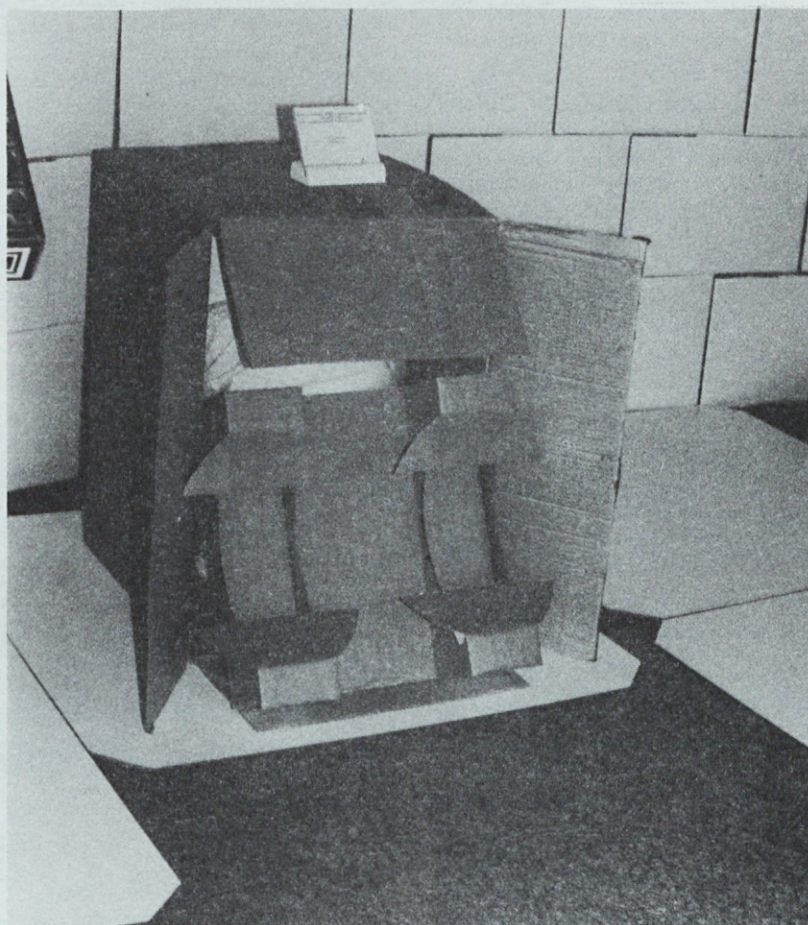
Štev. modela: 21/18
Skupaj ocena: 90 točk

Kartonska zloženka za arhivsko vino KTL Ljubljana TOZD Kartonažna Ljubljana

Šesterokotna škatla z zgibnim dnom in zanimivim zložljivim pokrovom v obliki cveta je izdelana iz domačega troslojnega kartona, ki je oplemeniten s Kalandar lakom in folijo za toplotni tisk. Namenjena je za pakiranje ustekleničenega vrhunskega vina z vsebino 0,7 l steklenice ϕ 78 x 310 mm. Barva zloženke je izbrana izredno skladno s pakiranim izdelkom. Tako pakirana steklenica vina ima tako svečan zunanji videz, da je lahko brez dopolnjevanja zelo primerna za darilo. Potiskana je v dobro izvedeni ofset tehniki in dopolnjena z vročim tiskom z zlato folijo, ki še poveča učinek. Predstavljeni model, ki je namenjen za pakiranje arhivskih vin iz Goriških Brd – Dobrovo je odličen rezultat dobrega sodelovanja uporabnika s proizvajalci embalaže

Prejeli smo jugoslovanskega oskarja za embalažo 1986 – za transportno in prodajno zloženko "Droga" Portorož

Prejeto priznanje za škatle za bojlerje "TIKI" s kartonskimi zahladi 735 x 475 x 500 mm, bo imelo tudi komercialni učinek

tehnologom KTL Antonom Rebojlem in oblikovalko KTL Tanjo Uderman.

Štev. modela: 21/12
Skupna ocena: 100 točk

Celovita prodajna embalaža za KIWI – eksotični liker "Dana" tovarna rastlinskih specialitet in destilacija Mirna

Model predstavlja izredno uspešno celovito rešitev prodajne embalaže, ki se lahko meri z uspešnicami v Evropi. Neobičajno, zato tudi učinkovito je v zasnovi grafične rešitve postavljeno ime izdelka na rob oziroma na dve sosednji pokončni ploskvi. To omogoča pri zlaganju v vrste na prodajnih policah povečan učinek v primerjavi s klasičnimi škatlami. Signalna zelena barva odločilno zbujajo pozornost. Steklenico je kvalitetno izdelala Steklarna Straža v rjavem steklu velikosti 0,75 l, etiketo je čisto natiskala Simotisk Ljubljana in izdelala kartonsko zloženko KTL Ljubljana. Idejno zamisel in grafično rešitev je oblikoval ing. Janez Vičič iz Ljubljane.

Štev. modela: 26/1
Skupna ocena: 90 točk

Celotna podelitev letošnjih jugoslovanskih Oskarjev je zbudila pri nas veliko pozornost, kar je razvidno tudi iz članka Sonje Likar, objavljenega v jugoslovanskem časopisu za trženje in komuniciranje MEDIA MARKETING, ki vam ga delno podajamo:

Oskarji v sejmski embalaži

Oskarji in priznanja za embalažo so torej podeljeni. Nagrajenci so jih veseli in veliko jih razmišlja, da bi znak, školjko sv. Jakoba, morda še bolj znano kot Shellovo školjko, vtisnili na svoj izdelek. Na sejmu embalaže v Gornji Radgoni – tam so bili razstavljeni vsi z oskarji in priznanji nagajeni embalažni izdelki – se je videlo, kakšno pot je naša embalaža ubirala zadnjih deset let. Med nepregledno razstavljenimi izdelki v vitrinah – da se da embalažo predstaviti tudi drugače kot le v izložbi, so dokazali Saturnus, KTL in Iskra ter Lesna industrija Tržič, ki so pregledno in domiselno razstavili svojo embalažo in posebej opozorili na nagrajence – je bilo dosti kiča, plagiatov in nekaj posrečenih, a nedorečenih rešitev. Bilo pa je tudi nekaj izjemno lepih embalažnih izdelkov, ki pa žal niso sodelovali na natečaju za jugoslovanskega oskarja. In če bi, bi zagotovo dobili vsaj priznanje, če že ne oskarja. Z oskarji nagajena embalaža dokazuje, da merilo pogosto ni bilo oblika, dizajn, pa tudi funkcionalnost ne, marveč predvsem namenskost, tehnološke rešitve in to, ali je izdelana iz domačih surovin in na domačih strojih, ter drugo. Komisija je pač presojala v skladu z gospodarskim trenutkom, in tako je tudi prav, če bo hkrati širša spodbuda domači embalažni industriji, da si bo v danih možnostih prizadevala za embalažo, ki bo tudi v oblikova-

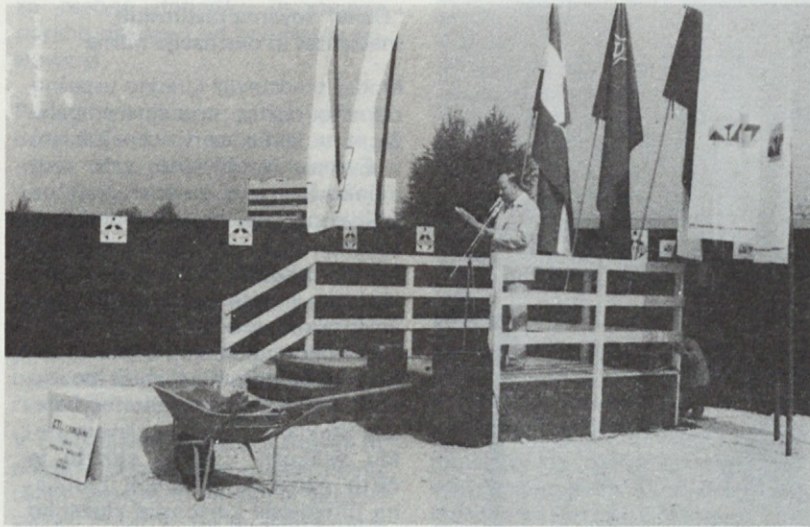
nju dosegala vrhove in bolj upoštevala vse tržne elemente. Taka embalaža, mednje sodijo nekateri najvišje ocenjeni izdelki, pa je pri nas še izjema. Zato pravzaprav ne

preseneča, da so bili oblikovalci, ki k lepi in uporabni embalaži zelo veliko prispevajo, nekako zastavljene. Veliko delovnih organizacij, ki je poslalo svoje vzorce

na natečaj, imena oblikovalca sploh ni navedlo, ali pa se je ta skrival v anonimni oblikovalski skupini podjetja. Morda bi prav zato, predvsem pa zato, ker so

med nagrajenimi izdelki tudi taki, ki niso oblikovali dosežek, kazalo razmisliti tudi o posebnem oskarju za oblikovanje.

M. S.

Ob govoru predsednika poslovnega odbora DO KTL Mirana Rižnerja

Dušan Jerman iz tozda Kartonažna polaga temeljni kamen z delavci Gradisa

Ob Letališki cesti v Ljubljani (nasproti našega tozda Kovinski obrati) so 11. avgusta svečano položili temeljni kamen in s tem označili začetek gradnje novega obrata potiskane embalaže, ki predstavlja največjo naložbo Kartonažne tovarne Ljubljana v tem srednjeročnem obdobju in eno največjih naložb v Sloveniji začetih v letošnjem letu.

Izvajalec gradbenih del je Gradis s tozdi Gradbena operativa Ljubljana, SPO in OGP, projekti pa so bili narejeni v našem Biroju za projektiranje Ljubljana.

Nov obrat predstavlja zametek nadaljnega razvoja Kartonažne tovarne Ljubljana ob Letališki cesti, kjer je na voljo 85.000 kvadratnih metrov zazidljivega zemljišča. Tokrat je šlo za začetek gradnje prve faze, katere predračunska vrednost znaša 4,11 milijarde dinarjev. V tej prvi fazi se bo gradil objekt v tlorisni izmeri 110 x 60 metrov, ki bo imel 7.750 kvadratnih metrov uporabnih površin. Vanj se bo preselil obrat potiskane embalaže, ki je sedaj

Drugi o nas: Glasilo "GRADISOV VESTNIK"

Položen temeljni kamen za nov obrat potiskane embalaže

Gradimo za kartonažno tovarno Ljubljana

še vedno na Čufarjevi ulici v središču Ljubljane. Zdaj poteka proizvodnja potiskane embalaže v nemogočih klimatskih, tehnoloških in prostorskih razmerah.

Nova gradnja ob Letališki pa bo rešila tudi problem tozda Papirna konfekcija. Ta se bo iz prostorov na Kotnikovi ulici preselil v izpraznjene prostore na Čufarjevi, kjer bo lahko potekala proizvodnja na novi liniji.

Temeljni kamen je položil Dušan Jerman, delavec z najdaljšim delovnim stažem v tozdu Kartonažna, kamor sodi obrat potiskane embalaže, ob tej priložnosti pa je spregovoril tudi predsednik poslovnega odbora Kartonažne tovarne Ljubljana **Miran RIŽNER** in med drugim dejal:

"Po skoraj desetih letih bolj ali manj intenzivnih raziskovanj, pre-

sojanj in iskanj gospodarnějšíh rešitev bomo začeli graditi obrat, ki predstavlja v naši delovni organizaciji z desetimi tozdi, največjo naložbo v tem srednjeročnem obdobju.

Ponosni smo, da imamo v kolektivu tako pogumne borce za napredek in razvoj, ki ne mislijo samo na preživetje kot večina drugih, ampak predvsem na to, da bomo ustvarjeno akumulacijo prelili v vrhunsko tehnologijo in da bomo ob sodobni poslovni organizaciji kos vse večjim zahtevam domačega in svetovnega tržišča."

Od celotne predračunske vrednosti predstavljajo gradbena dela 59 odstotkov, oprema 30 odstotkov in ostalo 11 odstotkov, 22 odstotkov sredstev bosta zagotovila tozda Kartonažna in Papirna konfekcija, ki sta nosilca naložbe, 36 odstotkov bodo združili ostali tozdi Kartonažne tovarne Ljubljana, preostalo pa bodo pokrili s krediti

Ljubljanske banke, inozemskimi krediti in krediti izvajalcev del.

Novi prostori za potiskano embalažo Kartonažne tovarne Ljubljana bodo zagotavljali boljše delovne, proizvodne, transportne, tehnološke in skladiščne pogoje, kar vse bo omogočilo 30-odstotno povečanje proizvodnje in zmanjšalo "škart" za 5 odstotkov. Prva faza je zasnovana tako, da omogoča tehnično enostaven prehod, oziroma nadaljevanje gradnje druge faze.

Po terminskem planu naj bi bila gradnja zaključena v zadnjem trimesečju leta 1987. Takoj za tem bi sledila preselitev opreme in poskusno obratovanje z redno proizvodnjo pa bi pričeli v prvem kvartalu 1988. leta.

Prvi fazi bo sledila druga, v kateri bodo v Kartonažni tovarni Ljubljana dali večji poudarek modernizaciji tehnološke opreme, uvajanju novih proizvodnih programov in povečanju proizvodnih zmogljivosti. Tako bo Kartonažna tovarna Ljubljana zopet postala največji proizvajalec potiskane embalaže v Jugoslaviji.

Temeljni kamen je položen ...

Gradisova mehanizacija pa pripravljena za nadaljna dela

Predlog terminologije iz področja papirno predelovalne industrije

ZLEPLJEN KARTON

ploščinski izdelek, ki nastane z zlepljenjem dveh ali večjega števila listov, pol ali trakov kartona ali papirja, enake ali različne vrste in kakovosti.

a.: pasted board
f.: carton (m) contrecolle
n.: geklebter Karton, Klebekarton (m)

VOSKANI PAPIR

papir ali karton, ki je naknadno oplemeniten s parafinom ali sličnimi produkti po površini ali z impregnacijo

a.: waxed paper, — board
f.: carton (m) paraffine, carton (m)
n.: paraffinirtes Papier (n), — Karton (n), Paraffinpapier (n), Paraffinkarton (m)

KATANIZIRANI PAPIR

sin.: BITUMIZIRANI PAPIR
površinsko ali impregniran s katranom. Papir postane s tem delno odporen proti prebijanju vode in vodnih hlapov

a.: tarred broun paper
f.: papier (m) goudronne
n.: katranisiertes Papier (n), Katranpapier

BITUMIZIRANI KARTON

sin.: KATRANIZIRANI KARTON
karton oplemeniten z nanašanjem ali impregniranjem taljenega bitumna ali sličnega impregnacijskega sredstva, da bi se dosegla precejšnja odpornost proti prebijanju vode. Karton se rabi v gradbeništvu.

a.: bituminous board
f.: carton (m) bitumine
n.: Bitumenpappe

KREPNI PAPIR

sin.: MAKROKREPANI PAPIR
papir, ki je krepan med postopkom izdelave na papirnem stroju. Razlikuj: krepani papir, suho krepani papir

a.: crepe paper
f.: papier (m) crepe
n.: Krep papier (n)

KREPANI PAPIR

sin.: SUHOKREPANI PAPIR
na posebnem stroju krepani papir, ki je na začetku stroja suh, med postopkom navlažen in krepan, nato pa zopet posušen

a.: creped paper
f.: papier (m) crepe
n.: gekreptes Papier (n)

GOFRIRAN PAPIR

sin.: VTISNJENI PAPIR
splošni naziv za papir, katerega površina je plastično ubočena ali pa ubočena — izbočena zaradi stisnjenja med parom valjev.

a.: embossed paper
f.: papier (m) gaufre
n.: gepragtes Papier (n), Praguepapier (n)

POKLEJANI PAPIR

sin.: POVRŠINSKO POKLEJANI PAPIR
papir, ki je eno— ali obojestransko oplemeniten z nanosom klejlilnega sredstva po površini

a.: surface sized paper
f.: papier (m) surface
n.: oberflächengeleimtes Papier (n)

PREŠPAN

skupinski naziv za trd, tog, gladek, močno kalendriran papir, karton ali lepenko. Rabi predvsem za tehnične namene.

a.: presspahn, pressboard
f.: presspahn
f.: Presspan (m), Presspappe (f)

PREMAZANI PAPIR

papir ali karton, na katerega je bila nanešena premazna mešanica, na eno ali obe strani že na izdelavnem stroju, ali pa s posebno napravo. Premaz je lahko enojen, pri kvalitetnejših izdelkih pa dvojen.

a.: coated paper, — board
f.: papier (m) couche, carton (m)
n.: gestrichenes Papier (n), — Karton (m)

EKSTRUZIJSKO OSLOJENI PAPIR

papir oslojen po postopku ekstruzijske oslojitve večinoma s polietilenom.

a.: extrusion coated paper
f.: papier (m) couche par extrusion
n.: extrusiongestrichenes Papier (n)

RJAVI KARTON RJAVA LEPENKA

— karton in lepenka, v kateri je pretežni vlakninski del rjave lesovine. Včasih se napačno rabi izraz "usnjena lepenka".

a.: brown mechanical pulp board
f.: carton (m) de bois brown
n.: braunholzstoff—Karton (m), braunholzstoff—Pappe, Braun-

schliffkarton (m), Braunschlifpappe

RJAVOKRITI KARTON RNR KARTON (TUDI RSR KARTON)

karton iz starega papirja, včasih z dodatkom celuloze, katerega obe zunanji plasti sta iz rjave lesovine ali pa v glavnem iz rjave lesovine in iz obarvanega starega papirja.

a.: brown mixed pulp board
f.: carton (m) de pate brune mixte
n.: braungedeckter Karton (m)

USNJENA LEPENKA

sin.: PRAVA USNJENA LEPENKA
lepenka, tudi karton, katerega vlakninska sestava je najmanj 50% usnjevine

a.: leather board
f.: synderme
n.: Lederpappe (f), echte Lederpappe (f) echter Lederkarton (m) Lederfaserpappe (f)

LEPENKA ZA KOVČKE

gosta, trda, mehansko odporna, močno klejena lepenka za izdelavo kovčkov. Običajno je površinsko oplemenitena, največkrat lakirana, da bi bila čim bolj odporna proti vodi. Sposobna je za vtiskavanje, upogibanje, šivanje in kovičenje.

a.: suitcase board
f.: carton (m) pour valises
n.: Kofferpappe (f)

SIVI KARTON

sin.: navadni karton
karton izdelan iz papirjevine (iz starega papirja)

a.: chipboard
f.: carton (m) gris
n.: Graukarton (m), Schrenzkarton (m)

KRITI SIVI KARTON

sivi karton, katerega ena ali obe strani sta prekriti s plastjo druge kakovosti (npr. enostransko belo kriti sivi karton)

a.: lished chipboard
f.: carton (m) gris mixte
n.: gedeckter Graukarton (m), gedackter Schrenzkarton (m)

EMBALAŽNI PAPIR

skupinski naziv za debelejši papir, ki je namenjen zaščiti embalirane blaga

a.: erapping paper
f.: papier (m) d'emballage
n.: Verpackungspapier (n), Packpapier (n)

ČEVLJARSKA LEPENKA

skupinski naziv za vse vrste lepenk ki so primerne za izdelavo nekaterih sestavnih delov za čevlje in jih uporabljajo v čevljarstvu inudstriji

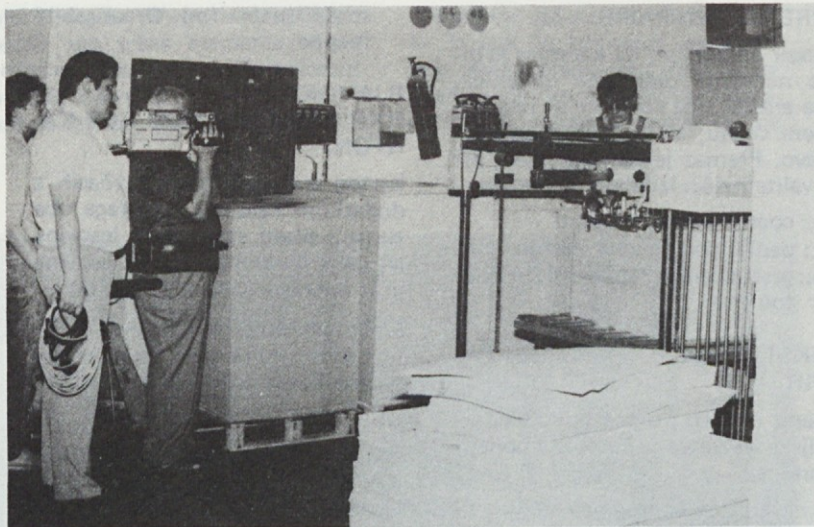
a.: shoe board
f.: carton (m) pour chausseres
n.: Schuhpappe (f)

PAPIR ZA TEKSTILNE STROČNICE

papir, največkrat v raznih barvah, namenjen za izdelavo npr. cev,

Lado Marinko ml. pri montaži predlog

Ekipa TV Ljubljana je posnela del proizvodnega procesa v DE-10 tozda Kartonažne

Marija Mihevc pri retuširanju filma v DE-10 tozda Kartonažna

ki se uporabljajo za navijanje prediva v predilnicah pri pređenju in (ali) dubliranju

a.: paper of textile paper tubes
f.: papier (m) pour tubes de filature
n.: Textilhulsenpapier (n)

KNJIGOVEŠKA LEPENKA

lepenka sposobna za izdelavo platnic trdovezanih knjig in drugih knjig in kartonažerskih izdelkov

a.: bookbinding board, binde's board
f.: carton (m) pour reliure
n.: Buchbinderpappe (f)

TRDA LEPENKA

sin. specialna lepenka
skupinski naziv za trdo togo gosto in gladko lepenko iz kvalitetnejše snovi. Lepenka je navadno dobro klejena, večkrat tudi vodoodporna.

a.: cardboard, glazed millboard, fine board
f.: carton (m) dur, carton espais fin
n.: Hartpappe (f), Feinpappe (f)

ENOSNOVNI KARTON

karton, katerega vse plasti so iz enake, odnosno iste snovi (enostavni stratum)

a.: solid board
f.: carton (m) homogene
n.: homogener Karton

BELI KARTON BELA LEPENKA

karton in lepenka, katere pretežni vlakninski del je bela lepenka.

a.: mechanical pulp board
f.: carton (m) de bois
n.: Holzstoff-Karton (m), Holzstoff-Pappe (f), weisser Karton (m), weisse Pappe (f), Weisschliffkarton (m), Weisschliffpappe (f).

TOALETNI PAPIR

papir za sanitarne namene, uporabljen za stranišča na izplakovanje z vodo

a.: toilet paper
f.: Papier (m) hygienique
n.: Toalettenpapier (n)

DUPLEKS PAPIR – KARTON

papir ali karton, ki sestoji iz dveh plasti ali stratumov razne snovne sestave, še v mokrem sprijetih, enostranske ali strojne gladkosti. Lična stran je običajno izdelana iz plemenitejše snovi.

a.: two layer (board) duplex:
f.: papier (m) (carton) (m) deux couches: duplex, deux pli
n.: Duplex (m): zweilagen Papier (m) Karton (m)

TRIPLEKS

sin.: TRIPLEKS KARTON
karton, ki sestoji iz treh plasti ali stratumov razne snovne sestave, še v mokrem med seboj sprijetih. Zunanji dve plasti sta lahko enake snovne sestave.

a.: three-layer board, triplex three-ply
f.: carton (m) trois couches, triplex, trois plis
n.: triplex Karton (m), Triplex (m) Dreilagen – Karton (m)

MULTIPLEKS

sin.: MULTIPLEKS KARTON
karton, ki sestoji iz več kot treh plasti razne snovne sestave še v mokrem med seboj sprijetih. Dve ali več plasti je lahko enake snovne sestave.

a.: multilayer board, multi-ply board
f.: carton (m) multicouches, — plusieurs jets
n.: Mehrlagenkarton (m)

NEKLEJEN PAPIR

papir, za katerega ni bilo pri pripravi snovi vnešeno klejivo

a.: unsired paper
f.: papier (m) non colle
n.: ungeleimtes Papier (n)

KLEJEN PAPIR

papir, za katerega je bilo pri pripravi snovi vnešeno klejivo

a.: sized paper
f.: papier (m) colle
n.: geleimtes Papier (n)

STROJNO GLADEK PAPIR

manj gladek papir, kakršen je na papirnega stroja, kadar ni kaladričan

a.: machine-finished paper MF paper
f.: papier (m) non-apprete, — brut de machine
n.: maschinenglattes Papier (n)

ENOSTRANSKO GLADEK PAPIR

papir, katerega ena stran je zelo gladka in sijajna, ker je bil še zelo moker prtisnjen na gladilni cilindar zrcalno gladko brušene površine in na njem posušen.

a.: machine-glazed, MG paper
f.: papier (m) frictionne
n.: einseitigglattes Papier (n)

KALIBRIRANI KARTON

karton (lepenka) zelo enakomerne debeline zaradi stiskanja med valji kalibrirnega kalandra

a.: lamine (board)
f.: carton (m)
n.: kalibrierter Karton (m)

KRAFT PAPIR

papir izdelan skoraj izključno iz Kraft celuloze, to je neklejene sulfatne celuloze iz iglavcev. Papir ima praviloma boljše trdnostne in druge lastnosti kot kateri koli drug primerjalni papir enake gramature

a.: Kraft paper
f.: papier (m) Kraft
n.: Kraftpapier (n)

BREZLESNI PAPIR

sin.: BREZLESNI PAPIR, CELULOZNI PAPIR, NELESOVINSKI PAPIR

papir ali karton iz vlakninskih snovi, katere skoraj izključni del je celuloza, le zanemarljiv del so lahko necelulozna vlakna.

a.: woodfree paper, — board

ZEBRASTI EFEKT

pojav temnejših ozkih pasov na površju valovitega kartona vzdolž valov flutinga

a.: washboard effect
f.: effet de planche a laver
n.: Waschbretteffekt

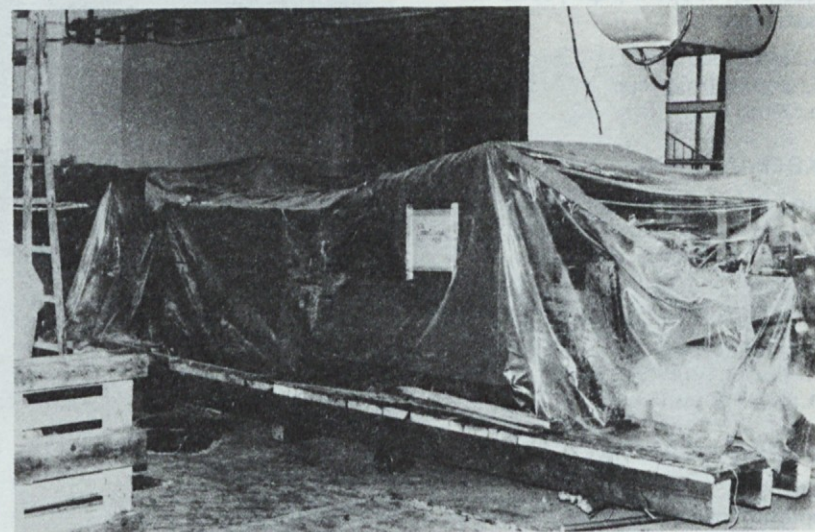
REBRASTO POVRŠJE

motilna nevarna, rahlo onulirana površina valovitega kartona prek valov flutinga

a.: ribbed surface
f.: surface onduleuse; — nervee
n.: rippige Oberfläche

konec

Po mnenju sekretariata za informacije v izvršnem svetu skupščine SR Slovenije, z dne 6.6.1979, je Glasilo Kartonažne tovarne Ljubljana, na podlagi 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu (Uradni list SFRJ, št. 33-316/72) oproščeno temeljnega davka od prometa proizvodov.

Prispela strojna oprema za novo avtomatsko linijo pri proizvodnji regulatorjev se že montira

★ SAMOUPRAVLJANJE ★

Prispevek iz tozda Kartonaža Rakek

(Ne)učinkovitost zborov delavcev?

Že nekaj let zapažam, da so zbori delavcev oziroma delni zbori, ki se posebej sklicujejo za dopoldansko in strokovne službe in posebej za popoldansko izmeno, dokaj neučinkoviti. Vse preveč je formalizma. Zlasti če se istočasno vršijo tudi volitve, kar je vzrok, da se sklepe sprejema dokaj formalistično. Tudi delavci, ki izglašujejo posamezni sporazum ali pravilnik, po glasovanju običajno ne vedo povedati, o čem so glasovali. Na zboru delavcev običajno

vsake tri mesece poroča direktor o poslovnih rezultatih. Pri poročanju tudi operira z milijoni, milijardami, procenti, indeksi, trendi, toda za poslušanje tega je prisotna pasivnost. Pred leti, ko je bilo razlaganje v proizvodnih prostorih, se je veliko ljudi skrivalo (zadrževalo) za paletami izdelkov ali za podpomimi stebri, tako da je bila njihova navzočnost le fizična. Sedaj so zbori delavcev v delilnici hrane. Večina ljudi se nagne v čimskrivnejši prostor, pa tudi za

stebre. V takem ambientu pozornost sploh ni usmerjena na razlagalca, temveč se običajno v taki sredini najde kaki "pavliha", ki vse zabava, s tem pa je od dokaj kvalitetnih in eksaktnih razlag odgovornih oseb le malo učinka. Nobeden od delavcev niti funkcionarjev sindikalne organizacije, osnovne organizacije ZK, mladinske organizacije, delegatov delavskega sveta, samoupravne delavske kontrole, delegatov zbora združenega dela in delegatov samoupravnih interesnih skupnosti, nima beležke, nihče si nič ne pribeleži — vse gre v zrak. Nihče nima stališča svoje organizacije ali organa. Za razprave ostane morda kakih pet minut časa, pa še takrat se običajno ogla-

šajo le "profesionalni" diskutanti, sama diskusija pa se običajno ne nanaša na podano oziroma razlagano problematiko, temveč na neke drobne ali nepomembne zadeve, ki zadevajo pristojnosti za razrešitev delavcev na nižjih ravneh (vodje posameznih služb, izmenovodje, skupinovodje).

Kako izboljšati stanje?

1. Ne bi smeli istočasno izvršiti razlage in takoj na to sprejemanje poslovnikov ali sporazumov na zborih.

2. Tematiko, ki se tedaj podaja na zborih ali delnih zborih, bi morali predhodno posredovati v delovne oziroma sindikalne skupine, toda tako posredovanje naj bi bilo pogostejše, da si s tem zagotovili dovolj časa za vodenje razprave.

3. Vodja razprave naj bo toliko več, da lahko zagotovi demokratično razpravo ter da je v stanju potegniti sintezo za oblikovanje stališč in sklepov.

4. Po možnosti naj bi bile teze tematike že prej objavljene na oglasni deski, tako da bi se samoupravne ali sindikalne skupine že prej seznanile s problematiko.

5. Tematika na delovnih skupinah naj bi bila selekcionirana, tako da bi se na enem sestanku samo obravnavalo določeno problematiko. Ti sestanki naj bi trajali od 15 minut do največ ene ure, toda naj bi po potrebi bili pogostejši, vendar organizirani tako, da zaradi tega ne bi preveč trpela proizvodnja.

6. Zbori delavcev oziroma delni zbori naj bi imeli tisto vlogo, ki jim je določena v statutu oziroma v samoupravnem sporazumu o združitvi v delovno organizacijo.

7. V kolikor so zbori namenjeni za izglasovanje določene problematike, mora biti vsebina, o kateri se glasuje, znana že pred zborom, oziroma odpravljene vse dileme ter nejasnosti, za posameznim predlogom pa mora stati konkretni predlagatelj.

8. Iz vsakega predhodnega zbora naj se poroča o realizaciji stališč in sklepov ter opredeli odgovornost posameznika za izvedbo sklepa.

Milan STERLE

Razrez kartona na krožni žagi v tozdu Kartonaža Rakek

Obvestilo delavcem

(o oddajah na televiziji)

SOZD Slovenija papir, katerega članica je tudi DO KTL je sodeloval pri sofinanciranju nadaljeval o Primožu Trubarju. V zvezi s tem je bil sklenjen tudi dogovor o predvajanju krajših reportaž na televiziji o članicah sozda Slovenija papir. Podajamo prikaz datumov in terminov predvajanja reportaž in sicer:

23. 9. — Sladkogorska tovarna papirja

26.10. — 1. repriza (po nedeljskih popoldnevih)

30. 9. — KTL

16.11. — 1. repriza (po nedeljskih popoldnevih)

7.10. — Papirnica Vevče

9.11. — 1. repriza (po nedeljskih popoldnevih)

14.10. — Papirnica Količevo

30.11. — 1. repriza (po nedeljskih popoldnevih)

21.10. — Tovarna celuloze in papirja Đuro Salaj

7.12. — 1. repriza (po nedeljskih popoldnevih)

28.10. — Tovarna dokumentnega in kartnega papirja

14.12. — 1. repriza (po nedeljskih popoldnevih)

4.11. — SOZD Slovenija papir

21.12. — 1. repriza (po nedeljskih popoldnevih)

Druge reprize reportaž bodo v športnih pavzah.

M. S.

Izobraževanje kadrov v prodajni in nabavni operativi

Zakaj tako mala udeležba naših delavcev na seminarju

V času od 20. – 30. maja t. l. so se naši komercialisti (bolj ali manj vestno) udeleževali seminarja o prodajni tehniki in taktiki, ki ga je organizirala delavska univerza UNIVERZUM v Ljubljani. Čeprav je od seminarja minilo že nekaj mesecev, bi na tem mestu rad obravnaval nekatere širše – lahko bi rekel nadčasovne vidike tega seminarja, ki z meseci pa tudi z leti ne zastarijo, in je njihov rezultat trajno koristna izkušnja in napotilo za naše delo.

Kdor hoče gledati tovrstno problematiko zavzeto in profesionalno, mora najprej upoštevati znane globalne okvire. Tu so gotovo na prvem mestu raziskave in plani razviti Slovenije za leto 2000. Ob koncu tisočletja naj bi Slovenci živeli od dela, ki bo drugačno od sedanjega, saj bo moralo vključevati veliko več znanja. Do tedaj želimo postati inovacijska družba, enakopravna in mobilno prilagojena mednarodni gospodarski menjavi in samoupravno organizirana. V tem razvojnem procesu bodo enako pomembni lastni kadri v gospodarstvu kot povezovanje gospodarstva z znanostjo oziroma prenos znanja v gospodarske procese.

Ob tem tudi ne smemo prezreti rezultatov socioloških raziskav v našem gospodarstvu (prof. Jerovšek, prof. Rus), ki ugotavljajo povezavo med učinkovitostjo dela delovne organizacije in kadrovske strukturo. Ta korelacija je bila v svetu večkrat dokazana in potrjena tako, da višja kadrovska struktura zagotavlja večjo učinkovitost podjetja. Vendar naše domače raziskave izkazujejo to korelacijo v zmanjšani meri – kar pomeni, da se nam znanja ne uveljavlja tako hitro, kot si želimo in kot je potrebno.

Če se pomudimo pri izobraževanju kadrov po svetu, moramo ugotoviti zlasti dve smeri: razviti svet pri izobraževanju uvaja inovacije (glede rasti in podružbljanja izobraževanja, glede neformalnih oblik in nasploh modernizacije teh procesov) – medtem ko dežeje v razvoju vztrajajo pri klasičnem šolskem sistemu, kot edini obliki, ki naj daje družbi potrebno znanje. Osnovna usmeritev v razvitem svetu so množičnost izobraževanja in široki izobraževalni programi. Zanima jih izobrazbena raven celotnega prebivalstva in ne več toliko elite. Kjer je nepismenost najvišja, je produktivnost najnižja, tam so nesreče, okvare in podobno. V takih okoljih se visoka tehnologija in sodoben življenjski standard ne moreta razvijati.

V prikazanem širšem kontekstu moramo gledati na izobraževanje tudi v naši delovni organizaciji. Ideja o izobraževanju komercialnih kadrov je maksimalno upravičena in je bila predlagana tudi na zborih delavcev v marketingu od samih delavcev. Realizacija te ideje v omenjenem seminarju maja tega leta je predvidela 16 ur predavanja z diskusijo v razmaku 14 dni (4 dnevi a 4 ure). Ker dolžina članka ne dovoljuje obdelave vseh aspektov seminarja, se bom lotil le enega, najbolj površinskega, to je udeležbe.

Za seminar je bilo predvidenih 37 udeležencev iz področij: prodaja in nabava na domačem in tujih tržiščih, propaganda, raziskava tržišča. Udeležba v 4 seminarskih dnevih je bila v povprečju 21 oseb ali 56 %, in to na začetkih predavanj, medtem ko se je v odmorih še bistveno znižala. Ob takem rezultatu moramo najprej pomisliti na kvaliteto seminarja. Za oceno

kvalitete naj uporabim rezultate ankete med udeleženci seminarja: konkretno 16 udeležencev je izpolnilo anketo. Od le-teh je vseh 16 pozitivno ocenilo (z odličnim do dobrim) nastopajoče tri predavatelje v pogledu poznavanja snovi. Podajanje snovi je 15 anketirancev pri predavateljih ocenilo pozitivno, eden pa kot slabo. S temi ocenami je odpadel poglavitni razlog za eventualno odsotnost na seminarju – ki pa je "razlog" le teoretično, saj nihče od udeležencev vnaprej ne more poznati vrednosti seminarja. Torej so na odsotnost vplivali drugi objektivni in subjektivni razlogi. Objektivne razloge, kot so službeni zadržki, smo skušali vnaprej čimbolj zmanjšati s tem, da so bili udeležencem vnaprej znani 4 dnevi seminarja in čas (od 12 do 16 h).

Eventuelni službeni razgovori, potovanja in drugi posli naj bi se opravili tako, da bi udeležba na seminarju ne trpela. Več kot objektivnih je bilo subjektivnih razlogov. Stopnja njihove nujnosti je bila različna (letni dopust, študijski dopust, pogreb, bolezen otroka, spravilo kurjave in podobno) in jih je nemogoče preverjati. Vendar visoko število odsotnosti – pri nekaterih tudi totalna – ter hkrati preočitno osipanje udeležbe med predavanji dokazujejo, da gre za resnejši problem to je problem naše dejanske zainteresiranosti za

izobraževanje, ki često ni istovetna z našo deklarirano zainteresiranostjo. S tem se na žalost pridružujemo obnašanju naše celotne družbe, ki prisega na znanje, a ga hkrati v sebi podcenjuje. Na seminarju je bilo med drugim govora o usmerjanju poslovnih procesov, o poslovnih ciljih, o načrtovanju inovacijskih procesov, o organizaciji marketinga na domačem in tujih trgih, o specializaciji, konkurenci, svetovanju oziroma inženiringu, o image KTL, o osebnem razvoju komercialista in stilu dela itd. Z vsaj občasnim sodelovanjem enega ali več članov poslovnega odbora – ki pa predavanju niso prisostvovali – bi se ravno o takih temah mogle razviti zanimive diskusije in sprejeti konkretne in koristne zadolžitve za nadaljno pospeševanje planskega KTL. Tako pa so diskusije često zelo šolsko izzvenele. Prav diskusije so bile po mnenju večine udeležencev (oziroma anketirancev) šibka točka seminarja in bi jih v eventuelnih prihodnjih seminarjih morali po obsegu in vsebini dopolniti.

Kljub naštetim pomanjkljivostim je bila že sama izvedba seminarja znanilec napredka našega marketinga, omenjene pomanjkljivosti pa koristna izkušnja za nadaljevanje izobraževanja, ki nam je prav vsem potrebno.

Mgr Vladimir PEKLE

Pred VI. samoprispevkom v Ljubljani

»Za« čistejši zrak in boljšo vodo

V začetku meseca septembra je občinski svet Zveze sindikatov Ljubljana Center organiziral obravnavo na temo "IV. samoprispevek v Ljubljani". Ta naj bi bil izpeljan v smislu ekološke sanacije nekaterih elementov našega okolja. Tako naj bi z zbranim denarjem dokončno rešili pet kompleksnih problemov tako ali drugače pomembnih za naše glavno mesto. Dobili naj bi čistejši zrak, zagotovili naj bi nove vire zdrave pitne vode, uredili bi odvoz in odlaganje smeti, sanirali naj bi grajsko pobočje in uredili nekatere objekte komunalne infrastrukture v zvezi z novopredlagano potniško postajo.

Izboljšanje kvalitete zraka v Ljubljani je prioritarna naloga, ki zajema poleg ekološke sanacije termoelektrarne-toplarnice – sem spada vgraditev naprav za čiščenje dimnih plinov in izgradnja novega 180 m visokega dimnika – še širjenje daljinskega ogrevanja.

Zaščita varstvenih pasov vodnih virov predvideva ukrepe za varovanje podtalnice. Med najpomembnejšimi tehničnimi ukrepi za

zaščito talne vode je gradnja kanalske mreže za odvod odpadne vode na območju varstvenih pasov. Ta naj bi bil tudi čistila odpadne vode, če izliv iz kanalizacije neposredno ogroža podtalnico.

Del zbranega denarja naj bi se namenil tudi za izgradnjo lokalnih vodovodnih sistemov, saj je za del le-teh ugotovljeno, da so higienosko-tehnično nezadovoljivi, in pa za sanacijo lokalnih vodovodov. Doslej so bile na lokalnih vodovodih opravljene le najnujnejše izboljšave, ki so bile zgolj začasne značaja. Čimprejšnji pristop k rešitvi te problematike opravičuje tudi dejstvo, da imamo 116 lokalnih vodovodov, katerih voda je stalno ali občasno bakteriološko oporečna.

Centralna čistilna naprava je nujen sestavni del osrednjega kanalskega sistema Ljubljane. Temeljna naloga tega je varovanje vodnih virov, iz katerih se oskrbuje z vodo pretežni del prebivalstva in industrije na območju ljubljanskih

(nadalj. na 13. str.)

Iz proizvodnega procesa v tozdu Jelplast

občin. Tako bo z gradnjo čistilne naprave, s katero bomo čistili odpadno vodo Ljubljane, pripomogli k temu, da bo reka Sava zopet čista. Tako bomo zavarovali tudi vse ostale, ki živijo v južnih predelih Ljubljane, pred onesnaževanjem ki ga povzroča Ljubljana.

Ljubljana se je v planskih dokumentih do leta 2000 opredelila za gradnjo centralnega odlagališča odpadkov na Barju. Projekt urejanja novega odlagališča je zasnovan tako, da se najprej zgradi obodni nasip okoli deponije in nato odpadke odlaga v pasovih od severa proti jugu. Tako bodo nova odlagališča obrnjena vedno proč od naselij in skrita za obodnim nasipom. Naselja bodo vizualno in ekološko zaščitena, smrad se praktično naj ne bi širil, ker bo znotraj deponijskega telesa zaradi izsesavanja bioplina stalen podtlak. Predvidena letna zmogljivost odlagališča je 700.000 kubičnih metrov odpadkov za dobo več kot 20 let.

Sanacija grajskega pobočja je pretežno ekološkega značaja, ki pa posega tudi v komunalno urejanje tega prostora. Področje ljubljanskega gradu je večinoma strmo in po geološki sestavi neugodno, izpostavljeno eroziji, kamenje in podirajoče se drevje pa ogrožata hiše v Stari Ljubljani. V sanacijo sodi tudi komunalna oprema, ki vključuje predvsem napeljavo ustreznega vodovoda in izgradnjo vodohrama.

Potniška postaja naj bi se z delom zbranega denarja urejala tako s področja infrastrukture kot ekologije. Del projekta prometnega središča, ki ga zajema program samoprispevka obsega oskrbo primarnih komunalnih naprav, podzemne garaže ter ploščadi, prehode in zelenice.

Razpis samoprispevka in same razprave v zvezi z njim so odkrile ozračje, ki terja večjo pozornost in zelo zavzeto prizadevanje pri utemeljevanju njegovega vsebinskega in organizacijskega dela. Tako se organizacijski odbor IV. samoprispevka tudi na tem posvetu ni ognil temeljitejšim pojasnitvam nekaterih investicij. Na nekatera predhodna vprašanja je bilo odgovorjeno v pisni obliki posameznih nosilcev investicij, na nekatera pa na samem posvetu.

Menda je najbolj pogosto vprašanje, ki se pojavlja kje so sredstva, ki se zbirajo preko SIS in zakaj je potrebna zagotovitev zdrave vode s samoprispevkom, ko pa to zajema redni program SIS-a. Odgovorjeno je bilo, da se to sicer je v programu SIS, da pa gre za razreševanje prepočasi, ker sistemsko zbrana sredstva ne zadoščajo za takojšnje rešitve.

Ob takšnem prilivu sredstev kot je zdaj, bo namreč nujno potrebne naloge izpeljali šele po letu 2000.

Zakaj Ljubljana ne zgradi čistilne naprave z rednimi viri, tako kot je to na primer storil Kranj, je zanimalo enega od prisotnih.

Predsednik operativnega štaba za izvedbo samoprispevka je pojasnil, da tokrat ne moremo računati na sredstva Elektrogospodarstva, tako kot pri investiciji v Kranju. Z deležem samoprispevka je prvo fazo čistilne naprave možno zgraditi v srednjeročnem obdobju, brez tega deleža pa šele v dolgoročnem obdobju.

Na vprašanje, kaj so storili politiki v strokovnem svetu za čistilno napravo so povedali, da je bil v letošnjem letu imenovan projektivni svet za centralno čistilno napravo Ljubljana in da so nekateri člani tega sveta tudi na odgovornih družbeno-političnih nalogah.

Bojazen, da bodo poleg termoelektrarni-toplami tudi drugi onesnaževalci zahtevali rešitev sanacije s samoprispevkom, je odveč, je bilo rečeno. Termoelektrarna-toplarna je posebnega družbenega pomena in njene usluge uporablja celotna populacija Ljubljane, tako široke baze potrošnikov pa drugi onesnaževalci v Ljubljani nimajo. Samoprispevek je dogovor občanov za hitrejšo reševanje perečih problemov, kot bi to omogočala sredstva, zbrana skozi ceno.

V vezi s sanacijo grajskega področja je bilo postavljeno vprašanje, zakaj ta sodi v program samoprispevka IV, ki pa hortikulturna sanacija (odstranitev nevarnih dreves, ki groze da se zrušijo na nižje ležeče objekte in dosaditev ustreznih rastlin) ni ekologija.

Odgovor se je glasil, da z denarjem za redno vzdrževanje javnih zele-

nih površin tako obsežne sanacije ni možno opraviti. Obnavljanje zelenih površin v mestu pa pomeni izboljšanje okolja. Samo grajsko poslopje ni predmet IV. samoprispevka, ker so predhodne razprave dokazale, glede tega odklonilna stališča.

Predmet obravnave je bila tudi Potniška postaja. S samoprispevkom naj bi plačali dela, ki bi jih moral pokriti investitor — ŽG, je menil eden izmed prisotnih. Predstavniki ŽG je povedal, da so sicer eden glavnih nosilcev investicije, da pa so objekti komunalne ureditve, ki so zajeti v samoprispevek, predpogoj za izgradnjo avtobusne postaje (prenova stare železniške postaje, gradnja nadhodov preko tirov ...).

Na splošno prevladujoče mnenje, da je finančna konstrukcija po posameznih investicijah slabo prikazana je bilo zagotovljeno, da bo ta po posameznih investicijah v gradivu, ki izhaja v namene samoprispevka, podrobneje prikazana.

Pomembno je, da ZA četrti samoprispevek ne pomeni nove obremenitve osebnega dohodka. Gre le za podaljšanje dosedanjega ZA? tistega, ki nam je zagotovil nove šole, vrtnice, zdravstvene domove, domove za ostarele občane ... Po stališču, ki ga je sprejela MK SZDL naj bi bili IV. samoprispevka oproščeni tisti občani, ki ne prejema osebne dohodka oziroma pokojnine do višine 69.515 dinarjev.

Torej, ZA čistejši zrak in boljšo vodo 23. novembra 1986.

M. U.

Ob dnevu pionirjev

Intervju z mojo babico

Med prazniki sem intervjuvala svojo babico Nado Majcen. Njo sem si izbrala zato, ker je bila ob pričetku druge svetovne vojne stara toliko, kot smo sedaj mi. Želela sem zvedeti, kako je tedanja mladina živela, sprejela nemško in italijansko okupacijo ter se bojevala za svobodo. Čeprav je bila babica takrat še otrok, je skupaj s starejšo sestro takoj po okupaciji pričela sodelovati v NOG. Pozneje je bila ujeta in odgnana v taborišče na Rabu. Po kapitulaciji Italije je prišla z Rabsko brigado med slovenske partizane. Potem je bila dodeljena XIV. diviziji, s katero se je udeležila pohoda na Štajersko. Po vojni je delala in študirala na področju socialne politike. Sedaj je upokojenka, a vseeno še deluje pri raziskovalnih nalogah.

Kakšno je bilo življenje mladih pred vojno?

Pred vojno smo otroci in mladina, tako kot večina mladih ljudi na svetu in pri nas, živeli vedno polni upanja, da nam bo življenje prineslo veliko lepega in da bomo s svo-

jimi starši in družino delali in živeli srečno življenje. Seveda je bilo življenje pred vojno za večino ljudi težavno in skromno, če ne revno.

Kaj pa primerjava z današnjo mladino?

Današnja mladina živi vsekakor materialno bolj bogato življenje. Družba jim, če le hočejo, omogoča, da se izobražujejo in zadovoljujejo različne interese, ki jih imajo. Te sreče mi nismo imeli. Lahko so se izobraževali le bogati in tista revna mladina, ki pa je morala ob študiju trdo delati.

Kako ste se mladi razumeli med seboj?

V tem ni med tedanjo in današnjo mladino nobenih razlik. Imeli smo prijatelje, radi smo se imeli, znali biti poredni in pridni.

Kaj se je dogajalo v začetku druge svetovne vojne?

Ker sem bila takrat še otrok, si nisem mogla predstavljati vseh gro-

Pionirji osnovne šole Ledina so bili letos s kurirčkovo pošto tudi v naši tovarni

zot, ki jih prinaša vojna, čeprav sem veliko čutila in poslušala doživljaja mojega očeta. Grozote so se začele takoj ob prihodu okupatorja. Zelo kmalu so začeli s preganjanjem napredno usmerjenih ljudi in ljudi, ki so se uprli temu, da bi jim vladali in jih zaničevali tujci. Najbolj borbeni in neizprosni so bili prav mladi ljudje. Mi smo želeli spremeniti svet, napraviti ga pravičnejšega, kot je bil v stari Jugoslaviji, in čim prej pregnati okupatorja, ki je izkoriščal bogastva

naše domovine in naše ljudi. Najtežje pa nam je bilo mladim zaradi groznih zločinov, ki jih je okupator počel nad našimi ljudmi; streljanje talcev, mučenje in ubijanje po ječah (med njimi tudi moja sestra), ubijanje nedolžnih ljudi po taboriščih (med njimi tudi moj oče) in druga številna grozodejstva, ki so uničila tisoče družin. Tako je že sam začetek vojne popeljal veliko večino mladih ljudi v upor za socialne pravice in narodno osvoboditev.

Če je že sam začetek vojne razširil in prepodil občutek narodne zavesti in željo po pravičnejših odnosih med ljudmi, kot so bili pred vojno, kako so se potem mladi in ljudje organizirali in uspeli voditi štiriletni boj za svobodo?

Notranjega upora ljudi, zlasti mladih, ni bilo težko organizirati v zavesten in učinkovit odpor proti okupatorju, zato sta OF in ZK uspevala združevati vse ljudi, čeprav različnih idej in pogledov na svet. Zavest in želja po osvoboditvi nista štela let niti upoštevala naporov in težav do uresničitve svojih ciljev. Zato smo polni upanja in odločnosti zdržali štiriletni boj.

Kako ste preživeli ta štiri leta?

V teh štirih letih smo mnogi mladi in zreli ljudje prešli podobno skupo pot: ilegalno delo za NOG, internacijo v taboriščih, zaporih, neposredno delo in borba v partizanih ali na terenu (kurirji), sodelovanje z različnimi oblikami pomoči mnogih ljudi partizanom in vsem oblikam organiziranosti OF in drugo. To so bila leta grozot in hkrati sreče malih in velikih zmag nad okupatorjem. Seveda so bili tudi ljudje, ki niso stali ob strani NOG in so si izbrali pot neposrednega sodelovanja z okupatorjem ali so ostali nevtralni do enih in drugih. Tako smo si bili tudi med vojno ljudje med seboj različni.

Kaj se je tebi zdelo najpomembnejše v teh štirih letih?

V tem času smo otroci in mladi prerasli v zrele, odločne, aktivne ljudi, polni ustvarjalne želje, da svojemu ljudstvu omogočimo zares svobodno življenje. Zelo kmalu smo spoznali vrednote in principe pravičnega življenja. V tem času, času brez otroštva in mladosti, so nam vso življenjsko srečo predstavljali drobci zmag in nova spoznanja in znanja, ki smo si jih nabirali ob poslušanju starejših partizanov in pametnih ljudi, s katerimi smo se srečevali na terenu.

Ker si bila še zelo mlada v partizanih, mi povej, kako si ti občutila življenje partizanov?

Omenila bi ti le dva vidika življenja. Prvi vidik so bile borbe z okupatorjem. V začetku kot bolničarka, pozneje kot sekretarka SKOJ-a

in pomočnica komisarja bataljona sem bila v neposrednih borbah od prvega dne vstopa v partizane pa vse do osvoboditve. Strah in tesnoba pred bojem je trajala do prvega strela, nakar je nastala sprostitost in podzavestno opravljanje naloga, ki sem jih izvrševala v enoti.

Najboljši občutek varnosti pa je bil v dejstvu, da nisi sam, in zavesti, da te v sili ne bodo zapustili soborci. Bila sem priča, ko so peljali štiri mlade partizane na strelišče, ker so zapustili ranjenega tovariša. Najhujše dni v borbi sem preživljala v XIV. diviziji, na pohodu na Štajersko. V teh borbah je bila premoč Nemcev zelo velika (3-krat do 15-krat), naši sovražniki pa so bili še visok sneg, mraz, lakota in pomanjkanje orožja in sanitetnega materiala. Od 1200 borbov, ki smo odšli na Štajersko, je bilo ob koncu ofenzive 367 pogrešanih in dve tretjini ranjenih in ozebljih. V tem neenakem boju pa je padlo 500 Nemcev, a okrog 220 je bilo ranjenih in pogrešanih. Nemci so ustrelili tudi svojega oficirja, ker se je uprl neenakemu boju in mučenju civilnega prebivalstva. Po treh tednih boja, mraza in skrajnih naporov je vseh 140 konj in mul, ki jih je štela divizija, poginilo, ostal je le nepremagljivi človek. Čeprav sestradan in ranjen, je po ofenzivi nabiral novih moči, da je Štajersko dvignil v upor. O različnih borbah bi ti lahko pripovedovala tedne in mesece. Vendar to je preteklost, ki ne želim, da bi jo doživeli vi.

Drugi vidik partizanskega življenja so bili dnevi miru in brez borb. To so bili dnevi, ko smo se čedili in poskušali doseči urejen videz dobro organizirane vojske. Nemalo je bilo dni, ko smo navdušeno prirejali mitinge (kulturno politične prireditve, namenjene prebivalcem krajev, kjer smo se gibali, in borcem). Na teh mitingih smo peli, recitali partizanske pesmi — največkrat Kajuhove — in kar nas je mlade najbolj razveselilo, tudi zaplesali. V teh dneh smo poskrbeli za vzdrževanje orožja, za nabavo in urejanje sanitetnega materiala, nabavo prehrane idr. Tudi ta vidik partizanskega življenja je pustil poseben pečat na naša mlada življenja. V teh dneh smo se učili vesti in ravnati po merilih pridne in delovne vsakdanjosti.

Omenila si Kajuha. Ali mi lahko o njem poveš kaj več?

Kajuha sem osebno poznala. Kar sem kot borka Šerčerjeve brigade prišla v stik s kulturniško skupino XIV. divizije, sem vsa srečna prebila vsak prosti čas v njihovi družbi. Jedro te skupine je bil Kajuh. Ni bilo borca, da ne bi poznal njegovih pesmi. Tudi kot moški je bil lep in jasno, da smo ga vsa dekleta ogledovala z občudovanjem. Bil je zelo dostopen in se je pogovarjal z vsemi, ne da bi jim odrekel prijazne besede.

Kako ste sprejeli njegovo smrt?

Kajuh je padel v dnevih, ko je bila cela divizija razboljena od nenehnih bojev in groze nemške ofenzive. Vest o njegovi smrti in dejstvo, da so ga ubili tako rekoč na pragu njegovega doma, je bila tako boleča, da nismo bili redki partizani, ki so nam solze nekontrolirano stekle po obrazu. Takrat sem se boleče spomnila na lastno mamo in jo primerjala s Kajuhovo, saj tudi moja mama ni verjela, da me bo še kdaj videla.

Veliko si mi povedala o času borbe, kako pa ste dočakali dan svobode?

O dnevu svobode smo toliko sanjali, da se nam je zdelo, da se dru-

gače ne more končati naš boj. To srečo je težko primerjati s čimerkoli. V tem času sem občutila največjo srečo ob misli, da ne bo nihče več mučen, preganjan ali ubit, da bomo resnično vsi ljudje svobodni, enaki in človekoljubni. S takimi sanjami in mislimi je večina nas mladih vstopala v dni svobode, prepričani, da bomo te sanje uresničili.

Kako gledaš na življenje današnje mladine?

Vsaka primerjava med pogoji in načinom našega otroštva in borbeno mladosti je izključena. Zato je tudi način življenja in ravnanja vas mladih drugačen od našega. Mislim pa, da ni nikakršnih razlik med sanjami in željami vaših in naših generacij. Tudi vi kot mi si želite še srečnejše in lepše življenje. Način, kako boste do njega prišli, pa je odvisen od vaše pripravljenosti, s kakšnim znanjem in sposobnosti si ga boste priredili. Želim si le, da bi to dosegli v tovariškem sodelovanju z medsebojnim razumevanjem in polno mero človečnosti.

Z vprašanjem, kako gleda babica na življenje današnje mladine, sva intervju zaključili.

Maja MAJCEN, 7.d

Kulturni nastop pionirjev osnovne šole Ledina v naši tovarni

Kako smo letos letovali v počitniškem domu Fiesa

Počitniški dom v Fiesi je bil v letošnji sezoni delno prenovljen, predvsem stara zgradba, v kateri so bile prenovljene sobe. Tako so iz prejšnjih 8 sob narejene 4 sobe, ki sedaj lično izgledajo. Tudi v novjšem delu zgradbe je bilo opravljenega precej dela, saj je bilo vstavljenih nekaj novih podbojev, zamenjane kljuge in ključavnice, vstavljen nove mreže na vratih, popravljena polkna itd. Skratka, dom je bil pripravljen za sprejem gostov 29.6.1986 in to v veliko boljšem izgledu kot v sezoni 1985.

V predsezoni od 21.6. do 30.6. 1986 so kljub omenjenim delom letovale tri družine. Letošnja sezona se je pričela s prihodom gostov iz ČSSR, katerih je bilo skupno 48 in so pričeli z letovanjem 30.6. ter končali 10.7.1986. Gosti iz ČSSR — tiskarne Martin, so bili izredno zadovoljni v našem domu, prehrano so imeli v domu REK Velenje. Pri prihodu jim je bila prirejena dobrodošlica ter zabavni večer, na katerem so jih pozdravili tudi predstavniki DO KTL.

Tako smo pričeli z letovanjem naših delavcev 11.7.1986. Poudariti moram, da je bil dom od 11.7. do 21.8. polno zaseden — vse kapacitete. Dodatno pa je bilo še izredno povpraševanje za sobe, tako s strani naših delavcev iz vseh tozdov, kakor tudi s strani privatnih gostov.

Tudi naši letovalci so imeli zagotovljeno prehrano v restavraciji REK Velenje, kjer so se posluževali kosil in večerij, dočim so si zajtrke pripravljali v naši kuhinji. Hrana v domu REK-a je bila dokaj

dobra in ni bilo večjih pripomb. Omenim naj še, da je bilo kosilo po 1.100 din in večerja po 800 din kar tudi ni bilo pretirano.

Gosti počitniškega doma so imeli na voljo bife, v katerem so bile cene dokaj solidne, zato se je prodalo kar precej pijače. V posameznih izmenah je bil prirejen tudi "zabavni večer", kjer so se naši gostje (iz raznih tozdov) med seboj spoznali ob raznih zabavnih igrich in seveda dobri kapljici.

Z letovalci ni bilo nobenih problemov, razen morda tistih, ko sem

reševal naknadni prihod svojcev posameznih gostov, ki preje niso bili najavljeni. Obenem menim, da sem s svojo prisotnostjo in delom ustregel vsem gostom, tako da tudi s te strani ni bilo problemov, saj se je znalo zgoditi, da so se gostje zabavali tudi do zgodnjih urah naslednjega dne.

Pregled letovalcev (družin) iz posameznih temeljnih organizacij do 21.8.1986 v Fiesi:

TOZD Kartonaža Ljubljana	26 družin
TOZD Kartonaža Rakek	11 družin
TOZD Valkarton Logatec	4 družine
TOZD Tika Trbovlje	8 družin
TOZD Papirna konfekcija Ljubljana	3 družine
TOZD Lepenka Tržič	7 družin
TOZD Jelplast Kamna gorica	1 družina
DSSS Ljubljana	5 družin
Tuj gost	2 družine
SKUPAJ:	67 družin = cca 288 gostov

OPOMBA: V prikazu ni upoštevana stanje letovalcev od 21.8. dalje; upoštevati pa je treba tudi goste iz ČSSR v času od 30.6. do 10.7. in to 48 oseb.

Še nekaj o našem počitniškem domu:

V letošnji sezoni, se je pokazalo, da je počitniški dom v Fiesi potreben ter da ga delavci potrebujejo in si ga želijo. To dokazuje zasedenost doma v letošnji sezoni, ki je polna — 100%. Poleg tega, pa je bilo še povpraševanje po sobah tako, da bi lahko sprejeli še več gostov, v kolikor bi bilo to mogoče.

Verjetno so sedaj naši gostje — letovalci še bolj veseli, ker so urejene sobe v "starem delu". Če bi uredili še tuše s toplo vodo v novem delu ter vodo (vsaj umivalnike) v starem delu, bi bilo res lepo.

Morda bi se dalo urediti tudi balnišče nad domom, kjer je še pros-

tor. Tako bi v večernih urah imeli možnost rekreacije na balnišču, s tem pa tudi dosti navijačev.

Zamenjava z gosti iz ČSSR je zelo umestna, saj so bili vsi zelo zadovoljni v Fiesi, zato menim naj bi se to sodelovanje še pospešilo, predvsem pa pred in po sezoni še s kakimi drugimi gosti.

Disciplina je bila s strani gostov odlična in ni bilo nikakršnih incidentov ali kaj sličnega.

Skratka menim, da so bili letovalci v domu lepo sprejeti. Bife je nemoteno deloval, (tudi prek umika), da so se vsi prijetno počutili, razen takrat, ko je deževalo, ker smo bili vsi nekako nervozni, pa tudi to smo znali prijetno izkoristiti na katerikoli način.

Nekaj pomanjkljivosti in zapažanja v počitniškem domu

VODA:
največji problem je bil z vodo, ki jo je vsakodnevno primanjkovalo cca 18 ur, tako da jo je bilo moč dobiti le do okoli 7 ure zjutraj, popoldne pa okrog 14 do 16 ure ter v poznih večernih urah. Vse to pa je pogojevalo probleme s stranišči, umivanjem, tuširanjem, pranjem itd. Gostje so si zato pomagali na razne načine, predvsem s polnjenjem posod v nočnih urah, da so jo imeli nekako za drugi dan.

Urgirali smo tudi na vodovod — Koper ter na SOB Piran. V ta namen je bil tudi organiziran sestanek vseh upravnikov počitniških domov v Fiesi, kjer smo bili seznanjeni, zakaj primanjkuje vode. Bil je namreč odklop vode s strani Buzet-a, nadalje velika suša (brez dežja) ter namestitve novih WC, umivalnikov in tušev v kampu v Fiesi. S tem pa je bil tudi močno zmanjšan pritisk vode v naš dom — še posebno ker je na taki višini. Vsekakor se bo moralo nekaj narediti s te strani za vodo v naslednji sezoni.

POHIŠTVO:
glede na to, da so sobe sedaj kar v redu, posebno v starem delu

Z lanskoletnega izleta delavcev DSSS v Črni gori

doma, bi bilo nujno potrebno misliti na eventualno zamenjavo pohištva, predvsem vsaj petih omar. Kavči, čeprav so že stari, se kar dobro obnesejo, predvsem kadar dobijo letovalci nove, nepredvidene goste, tako da včasih ležita tudi po dve osebi na enem kavču.

TELEFON:
nujno je treba namestiti števec impulzov za telefon ker je nemoogoče obračunavati posamezne pogovore.

TELEVIZOR:
misliti bo potrebno na nabavo novega televizorja ker je sedanji skoraj neuporaben. Delal je dokaj dobro v mesecu juliju, dočim ga v avgustu ni bilo mogoče gledati. Izginjala je slika, ton je bil šumeč itd.

RADIO:
žalostno je bilo, da nismo imeli radio-kasetofona v samem domu, ki bi ga rabili predvsem ob zabavnih večerih — pa še televizor ni delal ...

Znano je, da je bil v letu 1985 nabavljen nov radio-kasetofon izrecno za dom v Fiesi ter da je bil predan po zaključku sezone v brezhibnem stanju Romanu Juvanu iz TOZDA Kartonaža. Žal pa je bil neizpraven pred sezono 1986, ko smo ga hoteli vzeti v Fieso. Ra-

zumljivo mi tudi ni, zakaj se ni mogel popraviti, če se je vedelo, da ni izpraven. Res žalostno.

M. P.

Lepa Fiesa

V lepo Fieso sem smo prišli, morja in počitka vsi smo željni. Še sonce rumeno pripeka tako, da rdeče, rjavo je naše telo.

V domu smo zbrani starejši, mladi če ravno ni vode smo pa suhi.

Imamo se v redu nič hudega ni, še mal' pokramljamo, pa spat gremo vsi.

Čez dan ob obali je pravi živ žav, še kokta al' ora vse pride prav, saj v lepo Fieso z denarjem prišli seveda nazaj gremo pa suhi.

Olga ČEKADA
Ivanje selo 8
61381 RAKEK

Ugankarski slovarček

AMA — japonska potapljačica, ki nabira školjke z biseri v velikih globinah brez potapljaške opreme

EMSLAND — pokrajina ob nemško-nizozemski meji

GNU — afrički kopitar z znaki konj, goveda in antilop

IDE — v rimskem koledarju 13. dan marca

IMPALA — afriška gazela

INANA — boginja plodnosti v Sumeriji, sestra boga neba Anuja

KAZAN — Elia, amer. filmski režiser, "Vzhodno od raja"

ODALISKA — bela sužnja v haremu

REED — angl. filmski režiser (Carol)

REED — angl. pevec zabavne glasbe (Lou)

NODIER — Charles, roj. 1780, umrl 1844 francoski književnik roman "JEAN SBOGAR"

Nagradna križanka

Za izžrebane pravilne rešitve nagradne križanke v Glasilu KTL št. 9/86 (september), bodo reševalci prejeli naslednje nagrade:

1. nagrada	1.600 din
2. nagrada	1.000 din
3. nagrada	800 din
4. nagrada	600 din
5. nagrada	400 din

Rešitev križanke oddajte osebno ali pa pošljite po pošti z oznako "NAGRADNA KRIŽANKA" na naslov:

KTL — DG samoupravne zadeve in informiranje, 61000 LJUBLJANA, Čufarjeva 16, najkasneje do 15. oktobra 1986.

Uredništvo

Javno žrebanje nagradne križanke 7—8/86 (julij-avgust) smo izvedli

na seji uredniškega odbora našega Glasila dne 17. septembra 1986. Izmed 72 poslanih rešitev so pri žrebu s pravilnimi rešitvami imeli srečo:

1. nagrada	1.600 din	ŠKOBIČ Darinka
2. nagrada	1.000 din	DSSS
3. nagrada	800 din	NUČIČ Ani
4. nagrada	600 din	TOZD TIKI Trb.
5. nagrada	400 din	PARKELJ Franc,
		upokoj. Trbovlje,
		Leninov trg 7
		KUKENBERG
		Dani, TOZD TIKI
		Trbovlje
		BOMBAČ Meta
		DSSS

Reševalce prosimo, da na rešitev (kuverto ali križanko) pripišejo svoje osebne podatke, kajti brez njih ne vemo kdo je nagrajenec.

Pravilna rešitev nagradne križanke št. 7—8/86:

VODORAVNO:
dva in dvajseti, SF, julij, reakcionar, lavina, VR, NAMA, KR, vetrnica, tun, amba, jopica, RC, Nil, pasta, vlak, Uran, evtanazija, DS, Tsavo, TI, rop, Altona, normanka, anali, neotik, JR, erazem, Irak, VVZ, Tone, BN, Ranjina, Sean, VA, prača, No, Tar, TN, ako, prerekanje, astra, nozdrvi, JK, kmet, JA, Nan, Eero, Meta, kot, gaz, NR, Robič, Paganini, Drina, Ane, Ren, alt, paton, Sinan, AA, atija, step, gad, Gomes, erinije, Barbara, ade, ideologija, naslov, ja, Po, t, Am, debitant, okolica, on, Nao, loto, iperit, UL, ant, Celjan, dopust, eter, oro, plaža, RTV, kas.

Uredništvo

